

En Maganda a Bareta ayun kánni

JUAN

Paliwanag Tungkul ten Libro

Iyád a *Maganda a Bareta ayun kánni Juan*, a mángpakapospos a ti Jesus en awan ti katapusan a Upos nen Diyos a, “Nagin toláy sakay nákpágyan dikomi.” Nesulat iyád a Maganda a Bareta tánni en mangbasa hidi ay sumampalataya a ti Jesus en nepangaku a Tagapagligtas, en Anak nen Diyos, tánni magkahud hidi ti biyag (20:31).

En dipalongu a bahagi ay mángpakapospos ten iba-iba a himala a mangpatunay a ti Jesus en nepangaku a Tagapagligtas, en Anak nen Diyos. Kasunud háddi en paliwanag hidi tungkul ten himala hidi. Ti iyád a bahagi ay nepaliwanag a naniwala en agum kánni Jesus sakay nagin tagasunud na hidi. En agum bi ay awan naniwala, sakay sinalungat di pa siya. Nakasulat ten kapitulu 13 hanggan 17 en katapusan a gibi ni Jesus kaguman en disepulus na hidi sakay en maganda a pákpággagum na dikodi. Ti gibiyid a iyud ay pinabegsák na en isip di tánni magin handa hidi ten pademát a pangyayari. Ten katapusan hidi a kapitulu ay nesulat en págdikáp, págbista sakay pángpaku dikona ten kudas, en kákkabiyag na ruway, sakay en makpal hidi a beses a káppeta na ten disepulus na hidi káttapos na a mabiyag a ruway.

En istorya a tungkul ten bábbi a nadikáp ti pángngalunya (8:1-11) ay namarkaan ti kona háddi () a tanda gapu awan iyád ketan ten kakpalan a dipalongu hidi a kasulatan sakay ten purumeru hidi a salin, sakay ten agum a kasulatan ay iba en paketan ti iyád.

Inátnden ti diin nen *Maganda a Bareta ayun kánni Juan* en biyag a awan ti katapusan ten pamamag-itan ni Cristo, a essa a kaluub a magsapul dán nadid sakay matanggap nen mangtanggap hidi ten dulaw ni Jesus, en Dilan, en Katutuhanan sakay en Biyag. Ketan ti iyád a libro en matalinhaga a pággamit ti karaniwan a bagay kona ten dinom, tinapay, simbuwan, pastol sakay en tupa na hidi, en ponan ni ubas sakay ten bunga na, tánni ipeta sakay itoldu en katutuhanan hidi a ispirituwal.

Lasán nen Libro

En dipalongu a upos 1:1-18

Ti Juan a Mágbinayag sakay en dipalongu hidi a disepulus ni Jesus 1:19-51

En págserbi ni Jesus 2:1–12:50

En katapusan hidi a aldew ni Jesus 13:1–19:42

En ruway a kákkabiyag sakay en káppeta nen Panginooon a ti Jesus 20:1-31

En káppeta ni Jesus ten pittu a disepulus 21:1-25

En Upos nen Biyag

1 ¹Sapul pa ten sapul ay ked dán en Upos, kaguman nen Diyos en Upos, sakay en Upos ay siya dán en Diyos. ²Sapul pa ten sapul ay kaguman dán siya nen Diyos. ³Linalang en atanan bagay a ten pamamag-itan na, sakay awan ti linalang a bakán a ten pamamag-itan na. ⁴En Upos en paggubwatan ni biyag, sakay iyád a biyag ay nangatád ti demlag ten tolay. ⁵Iyád a demlag ay magdemlag ten kadiklámman, sakay awan iyád madaig nen diklám.

⁶Nadid, tehud a essa a lállaki a inutusan en Diyos, en ngaran na ay ti Juan. ⁷Pinaangay na ti Juan ten tolay hidi, inutusan siya tánni ipahayag na en tungkul ten demlag, tánni sumampalataya en atanan a tolay.

⁸Bakán a ti Juan en demlag, nan inutusan siya tánni mángpahayag ni deya en demlag. ⁹En tunay a demlag a mangdemlag ten atanan a tolay ay dumemát ti munduwiday.

¹⁰Dummemát en Upos ti munduwiday, peru awan siya tinenggi ni munduwiday maski ni linalang i munduwiday ten pamamag-itan na.

¹¹Ummangay siya ten sadili na a banuwan, peru awan siya tinanggap nen kabanuwan na hidi. ¹²Peru en atanan a nangtanggap sakay summampalataya dikona ay inátddenan na ti karapatan a magin anak nen Diyos. ¹³Nagin anak ngani hidi nen Diyos bakán a ten pamamag-itan nen pisikal a kákkeenak oni gapu ten kagustuwan nen tolay, nan gapu ten kaluuban nen Diyos.

¹⁴En Upos ay nagin tolay sakay nákpágyan dikomi. Netan mi en kaluwalhatian na bilang bugtung a anak nen Ama. Putat siya ti kabaitan sakay katutuhanan.

¹⁵Impahayag siya ni Juan, sakay impákraw na ten tolay hidi a, “Siya en kinagi ku dikomoy a, ‘En dumemát a kasunud ku ay mataas nan sikán, gapu baguwák a neenak ay ked dán siya.’ ”

¹⁶Gapu putat siya ti págmahal, ay naranasan tam a atanan en tulos-tulos a pagpapala. ¹⁷Neatád dikomi en Kautusan nen Diyos ten pamamag-itan ni Moises, peru en kabaitan sakay katutuhanan ay neatád ten pamamag-itan ni Jesu-Cristo. ¹⁸Maski nikan ay awan palla ti naketa ten Diyos. Peru impakilala siya nen bugtung a Anak a tunay a kasayaan nen Ama.

En Págpahayag ni Juan a Mágbinyag

(Mt. 3:1-12; Mc. 1:1-8; Lu. 3:1-18)

¹⁹Inutusan nen pinunu hidi nen Judio hidi ti Jerusalem en sangan a padi sakay Levita a itanung kánni Juan ni deya siya. ²⁰Intapat a kinagi ni Juan dikodi, “Bakán a sikán en Cristo.”

²¹“Ni konahud ay deya ka?” tanung di,

“Siko beman ti Elias?” “Bakán a sikán,” kagi ni Juan.

“Siko beman en propeta?” Kinagi na dikodi, “Bakán a sikán.”

²²“Deya ka beman a talaga? Kagiyán mu dikomi tánni tehud kami a mekagi ten nagutus hidi dikomi. Anya makagi muwid tungkul ti sadili muwen?” ²³“Tummábbig ti Juan ten pamamag-itan nen kinagi ni propeta Isaias,

“Sikán en boses nen tolay a magpákray ten parang,

‘Pasunongán moy en paglakadan nen Panginooon.’” ²⁴En

nagtanung hidi ay inutusan nen Pariseo hidi. ²⁵Tinanung

di a ruway ti Juan, “Bakin magbinyag ka, ni bakán bali a

siko en Cristo, oni ti Elias, oni en propeta?” ²⁶Tummábbig ti

Juan, “Mágbinyagák dikomoy ten dinom, peru tehud a ked

ti ditángnga moyen a awan moy matenggi. ²⁷Dumemát siya

a kasunud ku peru awanák karapatdapat dikona maski ni

mangokbis dálla ten igut nen sandalyas na.”

²⁸Iyád ay nangyari ti Betania, ten dibelyu nen dinom ti Jordan a nagbinyagan ni Juan.

En Tupa nen Diyos

²⁹Ten kailawan na, ay netan ni Juan ti Jesus a umadeni dikona. Kaya kinagi na ten tolay hidi, “Siya iddi en Tupa nen Diyos. Siya en mangibut ten kasalanan nen tolay ti munduwiday. ³⁰Siya en kinagi ku dikomoy a dumemát a kasunud ku a mas mataas nan sikán. Gapu baguwák pa a neenak ay ked dán siya. ³¹Awan ku bi siya matenggi tenhud peru ummangayák háddi a magbinyag ti dinom tánni ipakilala ku siya ti Israel.

³²Káttapos ay nagpatunay ti Juan, a kinagi na, “Netan ku en Ispiritu a dummibábbi a gubwat dilanget a kona ten essa a kalapati, sakay ummapon dikona. ³³Awan ku siya matenggi tenhud, peru en nangutus dikoku a magbinyag ti dinom ay siya labi en nagkagi a, ‘Ketan mu a dumibábbi en Ispiritu sakay mágyan ten essa a tolay. Iyud a tolay i magbinyagid ti Banal Ispiritu.’ ³⁴Mineta ku siya kaya patunayan ku a siya en Anak nen Diyos.”

En Dipalongu hidi a Disepulus ni Jesus

³⁵Ten kinailawan na, ay ked dámman haud ti Juan kaguman na en duwwa na a disepulus. ³⁶Dikona ketan na ti Jesus a magtalib ay kinagi

na, “Siya en Tupa nen Diyos!” ³⁷Ten pákkasanig nen duwwa a disepulus ten kinagi ni Juan, ay inunud di ti Jesus. ³⁸Dikona sumulig ti Jesus, ay netan na hidi a umunonud, kaya tinanung na hidi, “Ánya kailangan moyid?”

Kinagi di, “Hádyá táttulusan muwid Rabbi?” (En gustu a kagiyán nen Rabbi ay Maistu.)

³⁹“Kamon haád angen moy ilingán,” kagi ni Jesus.

Kaya nákkuyug hidi kánni Jesus sakay netan di en táttulusan na; sakay náktulos dán bi hidi ti iyud a aldew gapu magalaskuwatru dán ten apon.

⁴⁰En essa ten duwwa a nakasanig ten kinagi ni Juan ay ti Andres a kapatkaka ni Simon Pedro. ⁴¹Kaya inaryok ni Andres en kapatkaka na a ti Pedro sakay kinagi na, “Netan mi dán en Mesias!” (En gustu a kagiyán nen Mesias ay Cristo.) ⁴²Ingkuyug ni Andres ti Simon a ummangay kánni Jesus.

Ten pákketa ni Jesus kánni Pedro ay kinagi na, “Siko ay ti Simon a anak ni Juan. Sapul nadid ay ngaranan ka dán a Cefas.” (En kahulugan na ay Pedro, ti iba a upos ay batu).

En Dulaw kánde Felipe ay ti Natanael

⁴³Ten kailawan na ay naisipan ni Jesus a umangay ti Galilea. Netan na haud ti Felipe sakay kinagi na, “Mákkuyug ka dikoku.” ⁴⁴(Ti Felipe ay taga-Bethsaida a kabanuwan de Andres ay ti Pedro.) ⁴⁵Netan ni Felipe ti Natanael, sakay kinagi na dikona, “Netan mi dán en kinagi ni Moises ten kasulatan sakay nen propeta hidi. Siya ay ti Jesus a taga Nazaret a anak ni Jose.” ⁴⁶“Tehud beman a maggubwat a mahusay ti Nazaret?” tanung ni Natanael.

Tummábbig ti Felipe, “Karon hád angen mu ilingán.”

⁴⁷Pákketa ni Jesus kánni Natanael a patamu dikona ay kinagi na, “Ilingán moy, i tatarudanan a Israelita. Awan siya mágwariwari.”

⁴⁸Tinanung siya ni Natanael, “Konyaák mu a nakilala?”

Tummábbig ti Jesus, “Bagu ka pa a dulawán ni Felipe ay netan taka dán dikona a ked ka ten sarok nen kayu a igos.” ⁴⁹Kinagi ni Natanael, “Maistu, talaga a siko en Anak nen Diyos! Siko en Hari ni Israel!”

⁵⁰Kinagi ni Jesus, “Sumampalataya ka beman gapu ten kinagi ku a netan taka ten sarok nen kayu a igos? Makpal ka pa a ketan a mas lalu pa haán.” ⁵¹Sakay kinagi ni Jesus dikona, “Tandaan mu, ketan mu a bukas dilanget sakay en anghel hidi nen Diyos ay sumangkay sakay umugsad ten páppágyanan nen Anak nen Tolay.

En Kasalan ti Cana

2 ¹Nadid, kállipas nen kaduwwa a aldew, ay tehud a kasalan ti Cana a sakup ni Galilea. Ked haud en ina ni Jesus. ²Imbitadu bi de

Jesus ay ten disepulus na hidi ten kasalan. ³Naubusan hidi ti alak ten handaan. Kaya kinagi nen ina ni Jesus dikona, “Naubusan dán hidi ti alak.” ⁴Kinagi ni Jesus, “Dyanák mu dipalanguwan. Bakán palla a iyád en tama a odas.” ⁵Kinagi nen ina na ten mágserbi hidi, “Gamitán moy en ányaman a kagiyán na dikomoy.”

⁶Tehud a ánnám a tapayan a maglasán ti manga duwwa a pulu hanggan tállu a pulu a galon. Hidi iyád ay nehanda para pággugasan nen Judio hidi ayun ten relihiyon di. ⁷Kinagi ni Jesus ten mágserbi hidi, “Sigi putatán moy ti dinom tapayanen hidi.”

Pinutat di ngani en tapayan hidi. ⁸Sakay kinagi na dikodi, “Mangsigit kam sakay iyangay moy ten tagapamahala ten kasalan.”

Nangsigit ngani hidi sakay inyangay di ten tagapamahala ten kasalan. ⁹Dikona ennaman nen tagapamahala ten kasalan en dinom a nagin alak ay awan na tukoy ni hádyá iyud a naggubwat. Peru tukoy nen mágserbi hidi a nangsigit. Kaya dinulaw nen tagapamahala en lállaki a kinasal.

¹⁰Kinagi na, “En masarap a alak en purumeru a iluwas sakay iluwas en mahina a kalasi ni alak ni makpal dán a mainom en tolay hidi. Peru siko ay indimudyan mu a inluwas en masarap a alak.”

¹¹Iyád a ginamet ni Jesus ti Cana, en kapurumeruwan a ginamet na a himala. Ten pamamag-itan ni iyud ay nehayag en kapangyariyan na sakay naniwala en disepulus na hidi.

¹²Káttapos ni iyud, ay ummangay de Jesus ti Capernaum. Kaguman na en ina na, sakay en kákkapatkaka na hidi ay ten disepulus na hidi. Sakay náktulos hidi haud ti sangan a aldew.

En Págmalasakit ni Jesus ten Templo

(Mt. 21:12-13; Mc. 11:15-17; Lu. 19:45-46)

¹³Nadid, dikona a adeni dán en Piyesta nen Aldew nen Págtalib nen Judio hidi, ay ummangay ti Jesus ti Jerusalem. ¹⁴Ten kássáddáp na ten Templo, ay netan na en tolay hidi a maglaku-laku. Maglaku hidi ti kabakaan, tupa sakay kalapati, sakay netan na bi haud en mágpalit hidi ti pilak. ¹⁵Naggamet ti Jesus ti pághaplit a lubid sakay intabuy na a paluwas ten Templo en máglaku-laku hidi, pati en baka hidi sakay tupa hidi. Insapwar na en pilak nen mágpalit hidi sakay impágpasakáb na en lamisaan di hidi. ¹⁶Sakay kinagi na ten maglaku hidi ti kalapati, “Ibutan moy háddi hidi iyán, bakin ginamet moy a palengki en bilay nen Ama ku?” ¹⁷Naala-ala nen disepulus na hidi en nesulat ten kasulatan a, “En págsurug ku ten bilay mu ay kumán a apoy a maggerab ti pusu kuwiday.”

¹⁸Gapu haud, ay tinanung siya nen pinunu hidi nen Judio hidi, kinagi di, “Ánya i mepeta muwid dikomi a himala, tánni patunay a tehud ka a karapatan a gamitán iyád?” ¹⁹Tummábbig ti Jesus, “Rábbaán moy i Templowid a iyád sakay ten alay nen tállu a aldew ay itaknág ku iyád

a ruway.” ²⁰Kinagi nen pinunu hidi nen Judio hidi, “Samantala áppat a pulu ay ti ánnám a taon a ginamet i Templowid a iyád? Sakay nadid ay itaknág mu la ti tállu a aldew?”

²¹Peru en Templo a kinagi ni Jesus ay en bággi na. ²²Kaya, dikona nabiyag siya a ruway ten katállu a aldew, ay naala-ala nen disepulus na hidi iyud a kinagi na. Sakay lalu hidi a naniwala ten kasulatan sakay ten intoldu hidi ni Jesus.

Tukoy ni Jesus en Isip nen Tolay hidi

²³Nadid, ten Piyesta nen Aldew nen PágtaLib ti Jerusalem, ay makpal en summampalataya kánni Jesus ten dikona ketan di en himala hidi a ginággamet na. ²⁴Peru awan nagtiwala ti Jesus dikodi gapu tukoy na en ked ten isip di. ²⁵Awan dán siya kailangan a baretaan tungkul ten deyaman, gapu tukoy na en ked ten isip nen atanan a tolay.

Tinolduwan ni Jesus ti Nicodemo

3 ¹Nadid, tehud a essa a pinunu nen Judio hidi a en ngaran na ay ti Nicodemo. Kabilang bi siya ten grupu nen Pariseo hidi. ²Ten essa a gibi, ay ummangay siya kánni Jesus sakay kinagi na, “Maistu, tukoy mi a siko ay essa a maistu a gubwat ten Diyos gapu awan ti makagamet ten himala hidi a gággamitán mu ni awan dikona en Diyos.” ³Tummábbig ti Jesus, “Kagiyán ku dikomu mentras a awan meenak a ruway en essa a tolay ay awan na ketan en kahariyan nen Diyos.” ⁴“Konya a meenak a ruway en essa a tolay a matanda dán? Makasáddáp beman siya a ruway ten tiyan nen ina na para meenak a ruway?” kagi ni Nicodemo. ⁵Kinagi ni Jesus, “Tandaan mu, en tolay a awan meenak a ruway ten dinom sakay ten Ispiritu, ay awan makasáddáp ten kahariyan nen Diyos. ⁶En meenak ayun ten pagkatolay ay tolay, sakay en meenak ayun ten Ispiritu ay ispiritu. ⁷Dyan ka magtaka ten kinagi ku dikomu, ‘Kailangan a meenak a ruway en atanan a tolay.’ ⁸Ni magparás ay masanig mu en tánnug na peru awan mu tukoy naggubwatan naid sakay tamuwán naid. Kona labi hud en tolay a neenak ayun ten Ispiritu.” ⁹Kinagi ni Nicodemo, “Konya iyád a mangyari?” ¹⁰Kinagi ni Jesus, “Essa ka pa bi a matalinu a maistu ti Israel bakin awan mu maintendiyan i bagayid a hidi iyád? ¹¹Tandaan mu: en ikagi mi ay tukoy mi, sakay en patunayan mi ay netan mi, peru awan moy iyud tinanggap. ¹²Ni awan kam maniwala ten bagay hidi a kagiyán ku tungkul ti munduwiday, ay konya moy a paniwalaan en ikagi ku a tungkul ten bagay hidi dilanget? ¹³Awan ti iba a ummangay dilanget nan en dummibábbi a gubwat dilanget a en Anak nen Tolay.

¹⁴Sakay ni konya a indisunu ni Moises en tangsu a biklat ten parang ay kona labi hud a kailangan a idisunu en Anak nen Tolay. ¹⁵Tánni deyaman en sumampalataya dikona ay magkahud ti biyag a awan ti katapusan. ¹⁶Gapu mahal a tarud nen Diyos en atanan a tolay ti munduwiday, kaya

inyatád na en bugtung na a Anak, tánni deyaman en sumampalataya dikona ay awan mepahamak nan magkahud ti biyag a awan ti katapusan. ¹⁷Gapu inutusan nen Diyos en anak na, bakán a para hatulan ti parusa i munduwiday, nan ilitas ten pamamag-itan na.

¹⁸Awan dán mahatulan a maparusaan en sumampalataya ten Anak. Peru nahatulan dán en awan sumampalataya. Gapu awan siya summampalataya ten bugtung a Anak nen Diyos. ¹⁹Nahatulan hidi, gapu ummangay dán ti munduwiday en demlag, peru ginustu pa nen tolay hidi en diklám nan ten demlag, gapu en gággamitán di ay mágkadukás. ²⁰En mággamet ti madukás ay maiyamut ten demlag. Adeyuwan di en demlag tánni awan ketan en gamet di. ²¹Peru en mabiyag a ayun ten katutuhanan ay umadeni ten demlag, tánni mehayag en gamet na a ayun ten kaluuban nen Diyos.

De Jesus ay ti Juan

²²Káttapos ni iyud ay ummangay de Jesus ay ten disepulus na hidi ti Judea. Nágyan hidi haud ti sabadit a panahun sakay nagbinyag ten tolay hidi. ²³Ti iyud a panahun, ay magbinyag bi ti Juan ti Enon, adeni ti Salim, gapu makpal a dinom haud, sakay ummangay dikona en tolay hidi a magpabinyag. ²⁴(Awan palla hud nepiresu ti Juan)

²⁵Nadid, nagkatábbigan en disepulus hidi ni Juan ay ten essa a Judio, tungkul ten páglinis ayun ten relihiyon di. ²⁶Kaya ummangay hidi kánni Juan, sakay kinagi di, “Maistu, en lállaki a kaguman mu ten dibelyu ni Jordan, en pinatunayan mu, ay magbinyag bi sakay ngari-ngari a atanan tolay ay ummangay dikona!” ²⁷Kinagi ni Juan, “Awan ti magamet en tolay ni awan ipagkaluub nen Diyos. ²⁸Awan moy beman naala-ala en kinagi ku dikomoy a bakán a sikán en Cristo nan inutusanák la a mágdipalongu dikona. ²⁹En bábbi a ikasal ay para ten lállaki a ikasal. En abay a maguray ten káddemát nen lállaki a ikasal ay masaya a tarud ni masanig na dán en boses nen lállaki. Konaák labi haud nadid masayaák a tarud a meta ku en tolay hidi a umangay kánni Jesus. ³⁰Kailangan a lalu siya a metaas, sakay sikán ay mebaba.

Ti Jesus en Gubwat Dilanget

³¹En gubwat dilanget ay kataasan ten atanan; en gubwat ti lutaiday ay tagaluta sakay magupos tungkul ten bagay hidi ti lutaiday. En gubwat dilanget ay kataasan ten atanan. ³²Imbareta na en nasanig na sakay en netan na, peru awan ti maniwala ten imbareta na. ³³Peru en naniwala hidi ten imbareta na, ay magpatunay a en kinagi nen Diyos ay tama. ³⁴En inutusan nen Diyos ay magpahayag ten upos hidi nen Diyos, gapu awan ti karád en págkaluub nen Diyos ten Ispiritu na. ³⁵Mahal nen Diyos en Anak, sakay inyatád nen Diyos dikona en pámmahala ten atanan a

bagay. ³⁶En sumampalataya ten Anak nen Diyos, ay tehud a biyag a awan ti katapusan. Peru en awan sumunud ten Anak, ay awan magkahud ti biyag. Nan manatili dikona en iyamut nen Diyos.

Ti Jesus sakay en Samaritana

4 ¹Nadid, nabareta nen Pariseo hidi a mas makpal a naakit sakay nabinyagan ti Jesus nan ti Juan. ²(Peru bakán a ti Jesus a mismu en magbinyag, nan en disepulus na la hidi). ³Dikona nabareta iyud ni Jesus, ay lummakad siya ti Judea, sakay nagsoli ti Galilea. ⁴Ten kássoli di ay kailangan a dumaman siya ti Samaria.

⁵Nademát di en essa a banuwan a en ngaran na ay Sicar a sakup ni Samaria. Adeni ti Sicar en luta a inyatád ni Jacob ten anak na a ti Jose. ⁶Ketan haud en bal-ung ni Jacob. Káddemát di haud ay nággetnud ti Jesus ten gilid nen bal-ung, gapu pagud a naglakad. Halus adeni dán a magtanghali en aldew.

⁷Tehud a essa a Samaritana a angay summagáb. Kinagi ni Jesus dikona, “Mák-enomák pay.” ⁸(Ti iyud a pagkakataun ay awan en disepulus na hidi gapu ummangay hidi ten banuwan a mamali ti makan di.) ⁹Kinagi dikona nen Samaritana, “Awan beman Judio ka, sakay mák-enom ka dikoku a Samaritana?” (Gapu awan maari a mákpággagum en Judio hidi ten Samaritano hidi.) ¹⁰Kinagi ni Jesus dikona, “Ni tukoy mu la en kaluub nen Diyos, sakay ni deya i mák-enomidi dikomu, ay maari a siko i mággidid dikona ti dinom sakay átdenan na ka ti dinom a makapangatád ti biyag.” ¹¹Kinagi nen bábbi, “Ti kadsalad ni bal-ungidi sakay awan ka pa bi ti págtabu, hádyá pangalapan muwid ti dinom a makapangatád ti biyag? ¹²Iyád a bal-ung ay gubwat ten ninunu mi a ti Jacob. Umminom siya háddi sakay en anak na hidi maski en hayup na hidi. Mataasan mu beman siya?” kagi na. ¹³Kinagi ni Jesus, “En uminom ti dinomid a iyád ay mauwaw padi a ruway, ¹⁴peru en uminom ten iyatád ku a dinom ay awan dán mauwaw a ruway. Gapu en dinom a iyatád ku ay magin kona ten bukal a tulos-tulos a magbulos sakay makapangatád dikona ti biyag a awan ti katapusan. ¹⁵Kinagi nen bábbi, “Átdenanák mu pay ti kona ti iyán a dinom tánni awanák dán mauwaw a ruway, sakay awanák dán sumoli háddi a sumagáb a ruway.” ¹⁶“Umuli ka dán sakay ikuyug mu háddi en kabinga mu,” kagi ni Jesus. ¹⁷“Awanák ti kabinga,” tábbig nen bábbi.

Kinagi ni Jesus, “Tama ka, ti kinagi muwen a awan ka ti kabinga ¹⁸gapu limma dán en nagin kabinga mu, sakay en kapisan mu nadid ay bakán mu a kabinga.” ¹⁹Kinagi nen bábbi, “Talaga a propeta ka bewád?” ²⁰“Háddi a bukid a sinumamba ten Diyos en ninunu mi hidi, peru kagi moy a Judio hidi a ti Jerusalem la dapat a sambaán en Diyos.” ²¹Kinagi ni Jesus dikona, “Maniwala ka dikoku, a sambaán en Diyos bakán la a ti iyán a bukid oni ti Jerusalem.

²²Sikam a Samaritano ay awan moy tukoy i sambaán moyid, peru sikami a Judio hidi ay tukoy mi en sambaán mi, gapu en kaligtasan ay nagsapul ten Judio hidi. ²³Peru dumemát dán en panahun nadid dán ngani a mismu, a en tunay a sumamba ten Ama ay sumamba ten ispiritu ay ten katutuhanan. Gapu iyud en gustu nen Ama ten balang sumamba dikona. ²⁴En Diyos ay Ispiritu, kaya dapat siya a sambaán ten ispiritu ay ten katutuhanan.

²⁵Kinagi nen bábbi, “Tukoy ku a pademát en Mesias, en kákkagiyán a Cristo. Káddemát na ay siya en mángpaliwanag dikomi ten atanan a bagay” ²⁶“Sikán dán iyád a mismu i kagiyán muwen,” kagi ni Jesus.

²⁷Káddemát nen disepulus hidi ni Jesus a gubwat ten banuwan ay nabigla hidi dikona ketan di a mákpágguron siya ten Samaritana. Peru awan ti nagtanung dikodi ten bábbi a, “Ánya kailangan muwid?” Awan bi ti nagtanung kánni Jesus a, “Bakin mákpágguron ka dikona?”

²⁸Linakadan nen bábbi en isássagáb na, summoli ten banuwan sakay kinagi na ten tolay hidi haud, ²⁹“Kadtamon, angen moy ilingán en tolay a nakatukoy ten atanan a ginamet ku. Siya dán wád Cristowid?” ³⁰Ten pákkatukoy di ay lummuwas hidi ten banuwan sakay ummangay hidi kánni Jesus.

³¹Pumensangan dán a kinagi nen disepulus na hidi a, “Maistu, angay ka pa kuman.” ³²Peru kinagi na, “Tehudák a pagkain a awan moy tukoy.”

³³Kaya nagtanungan en disepulus na hidi, “Tehud wád a nangatád dikona ti makan na?” ³⁴Kinagi ni Jesus dikodi, “Pagkain kuwid ay tupadán ku en kaluuban nen nangutus dikoku, sakay tapusán en pagamet na dikoku. ³⁵Awan beman kakagiyán moy a, ‘Áppat dálla a bulan ay sák-ani dán?’ Kagiyán ku dikomoy, a nalutu dán en mula hidi nakahanda dán tánni aniyán. ³⁶En maggapas ay makatanggap ti upa sakay magpuron ti bunga a para ten biyag a awan ti katapusan. Kaya en mágmula sakay en mággapas ay parehu hidi a magkahud ti kasayaan. ³⁷Kaya tama la en kakagiyán a, ‘Iba en magmula sakay iba bi en magani.’ ³⁸Utusan takam, a aniyán moy en awan moy immula. Iba en nagpagud, sakay sikam en magani ten nagpagudan di.”

³⁹Makpal a Samaritano ti banuwanid a iyud en naniwala kánni Jesus, gapu ten pahayag nen bábbi a, “Kinagi na dikoku en atanan a ginamet ku.” ⁴⁰Kaya kinauron di ti Jesus a mákpágyan pala siya haud. Sakay nákpágyan bi siya haud ti duwwa a aldew.

⁴¹Makpal en summampalataya dikona masanig di siya. ⁴²Kinagi di ten Samaritana, “Maniwala kami dán nadid, bakán la a gapu ten kinagi mu nan gapu nasanig mi siya. Natukuyan mi dán a siya en Tagapagligtas nen tolay ti munduwiday.”

Pinagpiyya ni Jesus en Anak nen Essa a Pinunu

⁴³Nadid, kállipas nen duwwa a aldew, ay nagsoli ti Jesus a tamu ti Galilea. ⁴⁴(Kinagi ni Jesus a en essa a propeta ay awan di igagalang ten sadili na a banuwan.)

⁴⁵Káddemát ni Jesus ti Galilea ay mahusay en pángtanggap dikona nen tolay hidi, gapu natandaan di en atanan a ginággamet na a himala ti Jerusalem ten Piyesta nen Aldew nen Págtaalib. ⁴⁶Ummangay a ruway ti Jesus ti Cana a sakup ni Galilea a nanggamitan na ten dinom a nagin alak. Ti Capernaum ay tehud a essa a pinunu ni gubiyernu a tehud a anak a lállaki a tehud a saket ⁴⁷sakay maghingalu dán. Dikona a nabareta na a nagsoli ti Jesus ti Galilea a gubwat ti Judea, ay ummangay siya nákpágguron kánni Jesus a angay na pagpiyyaán en anak na ti Capernaum. ⁴⁸Kinagi ni Jesus, “Mentras a awan kam ti ketan a himala hidi sakay makataka-taka a bagay ay awan kam sumampalataya.” ⁴⁹Kinagi nen pinunu, “Kadtamon pay, Panginooon, bagu matay en anak ku.” ⁵⁰Kinagi ni Jesus dikona, “Umuli ka dán, mahusay dán en anak mu.” Pákkasanig nen lállaki ten kinagi ni Jesus ay naniwala siya sakay tulos dán a ummuli. ⁵¹Maglakad palla siya ten soli na ay natagbu na dán en alipin na hidi sakay kinagi di dikona a nagpiyya dán en anak na. ⁵²Tinanung na hidi, “Ánya a kaodas nagpiyya naid?”

Kinagi di, “Nawasan siya ten ladu na ten ala-una nennapon.” ⁵³Naalala nen pinunu a konahud en odas dikona kinagi ni Jesus a, “Mahusay dán en anak mu.” Kaya summampalataya siya sakay en buu na a pamilya kánni Jesus.

⁵⁴Iyád en kaduwwa a ginamet ni Jesus a himala ti Galilea kággubwat na ti Judea.

En Págpapiyya ni Jesus ten Tehud a Saket ti Betesda

5 ¹Nadid, káttapos ni iyud, ay ummangay ti Jesus ti Jerusalem ten piyesta nen Judio hidi. ²Ti banuwanid a iyud ay tehud a dikál a dipositu ni dinom a kadeni nen Pintuwan nen Tupa hidi. Iyud a dinom ay ngángngaranan nen Judio hidi a Betesda, ten gilid na ay tehud a limma a bilay. ³Napisanpisan haud en te manga saket hidi, kona ten burák, pilay sakay lupug. ⁴(Gapu tehud a panahun a dumibábbi en Anghel nen Panginooon sakay kibugán na en dinom. En medipalongu a tumabsung ay magpiyya siya ányaman en saket na.)

⁵Nadid, tehud haud a lállaki a tállu a pulu ay ti walu dán a taon a tehud a saket. ⁶Netan siya ni Jesus, tukoy na a iyud a lállaki ay nalay dán a tehud a saket. Tinanung na siya, “Gustu mu beman a magpiyya?” ⁷Tummábbig en tehud a saket, “Maistu, awan biyay ti mangtulung dikoku a tumabsung ni tehud dán a mangkibug ti dinomen, patamuwák palla ay tehud dán a nakadipalongu dikoku.” ⁸Kinagi ni Jesus dikona, “Tumaknág ka, betbitán mu i abák muwen, sakay maglakad ka.” ⁹Ti odasid a iyud ay nagpiyya en lállaki, inalap na en abák na sakay naglakad.

Iyud a aldew ay Aldew nen Káimang. ¹⁰Kaya kinagi nen pinunu nen Judio hidi ten lállaki a nagpiyya, “Aldew nadid nen Káimang! Labag

ten Kautusan a magbetbet ka ti abák muwen.” ¹¹Peru kinagi na dikodi, “En nagpapiyya dikoku i nangkagiyid a betbitán ku i abák kuwidi sakay maglakadák.” ¹²“Deya beman nangkagiyid dikomu a betbitán mu i abák muwen sakay maglakad ka?” kagi di. ¹³Peru awan tukoy nen lállaki ni deya en nagpapiyya dikona, gapu awan dán ti Jesus ten kakpalan nen tolai.

¹⁴Kállipas ni iyud, ay netan ni Jesus ten Templo en lállaki a pinagpiyya na. Kagi na dikona, “Nadid ta nagpiyya ka dán, ay dyan ka dán maggamet ti kasalanan, bakay mas madukás pa i mangyariyid dikomu.” ¹⁵Kállakad nen lállaki ay ummangay siya ten Judio hidi sakay kinagi na dikodi a ti Jesus i nagpapiyyaid dikona. ¹⁶Kaya sapul haud, ay inusig dán nen pinunu hidi nen Judio hidi ti Jesus gapu ten págpapiyya na ten Aldew nen Káimang.

¹⁷Peru kinagi ni Jesus dikodi, “En Ama ku ay tulos-tulos a magtarabahu a hanggan nadid, konaák labi haud.” ¹⁸Gapu ti iyud, ay lalu di a pinagsikapan a pabunu ti Jesus gapu linabag na dán en batas nen Aldew nen Káimang ay kinagi na pa a en Diyos i Ama naid, gustu naid a kagiyán ay ipantay na en sadili na ten Diyos.

¹⁹Kaya kinagi ni Jesus dikodi, “Kagiyán ku dikomoy en katutuhanan a awan ti magamet en Anak a gubwat ten sadili na la; nan en ketan na a gamitán nen Ama ay siya labi iyud i gamitán naid. En gamitán nen Ama ay siya labi en gamitán nen Anak. ²⁰Gapu mahal nen Ama en Anak, kaya ipeta na ten Anak en atanan a gággamitán na, sakay higit pa ti hidi iyán en gamet a ipeta dikona nen Ama tánni lalu kam a humanga. ²¹Ni biyagán nen Ama en patay hidi, ay kona labi hud, a biyagán nen Anak en deyaman a gustu na a biyagán. ²²Awan maghatul en Ama, nan inyatád na ten Anak en atanan a kapangyariyan a maghatul, ²³tánni parangalan nen atanan en Anak a kona ten págparangal di ten Ama. En awan magparangal ten Anak ay awan labi magparangal ten Ama a nangutus ten Anak.”

²⁴“Kagiyán ku dikomoy en tatarudan, en mágsanig ten upos ku sakay en sumampalataya ten nangutus dikoku ay magkahud ti biyag a awan ti katapusan. Awan dán siya mahatulan nan neagton dán siya ten biyag gubwat ten kamatayan. ²⁵Tandaan moy iddi: dumemát en odas, nadid dán ngani, a masanig nen patay hidi en boses nen Anak nen Diyos sakay en mágsanig dikona ay mabiyag. ²⁶Ni konya a en Ama ku a mismu en paggubwatan nen biyag, kona labi hud en Anak ay inátddenan na ti konahud a kapangyariyan. ²⁷Sakay inátddenan na bi ti kapangyariyan en Anak a maghatul gapu siya en Anak nen Tolai. ²⁸Dyan kam magtaka ti kagiyán kuwidi, gapu dumemát en odas a masanig nen patay hidi en boses na. ²⁹Mabiyag hidi a ruway; atanan nen naggamet ti maganda ay magkahud ti biyag a awan ti katapusan, sakay en atanan a naggamet ti madukás ay maparusaan.”

En Magpatunay hidi kánni Jesus

³⁰Kinagi ni Jesus, “Awanák ti gamitán a ayun la ten sadili ku, maghatulák a ayun ten kagiyán dikoku nen Ama kaya tama en pághatul ku. Awan ku sunudán en sadili ku nan en sunudán ku ay en nangutus dikoku. ³¹Ni sikán la en mangpatunay tungkul ten sadili ku, ay en págpatunay ku ay awan tatarudan. ³²Peru tehud a magtistigu tungkul dikoku, sakay en ikagi na ay tatarudan. ³³Tehud kam a inutusan tenhud kánni Juan, sakay pinatunayan na en tungkul ten katutuhanan. ³⁴Peru mas maganda ni en patunay ay awan naggubwat ti tolay, kinagi ku la iyád tánni maligtas kam. ³⁵Ti Juan ay kumán a en demlag nen simbuwan a magdemlag, sakay nasiyaan kam ti sangan la a panahun ten demlag na. ³⁶Peru tehud a mangpatunay dikoku a higit pa ten págpatunay ni Juan. En gággamitán ku hidi a inyutus nen Ama dikoku. Hidi iyád en mangpatunay a pinaangayák háddi nen Ama. ³⁷Sakay en Ama a nangutus dikoku ay magpatunay bi tungkul dikoku. Maski nikan ay awan moy palla nasanig en boses na, sakay awan moy palla netan en idsura na. ³⁸Awan nanatili dikomoy en upos na gapu awan kam summampalataya ten inutusan na. ³⁹Mággaadalán kam ten Kasulatan, gapu en paniwala moy ay haud moy a maaryok en biyag a awan ti katapusan. Hidi iyán a Kasulatan ay magpatunay tungkul dikoku! ⁴⁰Peru umád kam padi a magpasakup dikoku tánni magkahud kam ti biyag.”

⁴¹Awan ku gustuwán a puriyán ni tolay. ⁴²Peru tukoy takam, tukoy ku a awan kam ti págmahal ten Diyos. ⁴³Pinaangayák háddi nen Ama ku, peru awanák moy tanggapán. Peru ni tehud a iba a angay háddi a ayun la ten sadili na, ay siya en tanggapán moy. ⁴⁴Sakay en gustu moy la ay papuri nen balang essa, awan moy ginustu en papuri a gubwat ten eessa a Diyos. Konya kam a makapaniwala dikoku?

⁴⁵Dyan moy isipán a sikán i mángkasuwid dikomoy ten Ama, ti Moises a inasaan moy i mángkasuwid dikomoy. ⁴⁶Ni talaga maniwala kam kánni Moises, ay maniwala kam bi dikoku, gapu en insulat na ay tungkul dikoku. ⁴⁷Nadid gapu awan kam maniwala ten insulat ni Moises, ay awan moy bi mapaniwalaan en kagiyán ku?”

En Págpakan ten Limmang Libu

(Mt. 14:13-21; Mc. 6:30-44; Lu. 9:10-17)

6 ¹Káttapos ni iyud ay ummarabes ti Jesus ten dibelyu nen Minalnu ti Galilea, a ngángngaranan di labi a Minalnu ti Tiberias. ²Inunud siya nen makpal a tolay, gapu netan di en págpapiyya na ten tehud hidi a saket. ³Summangkay ti Jesus ten bukid kaguman na en disepulus na hidi sakay nággetnud hidi haud. ⁴Adeni dán tenhud en Piyesta nen Aldew nen PágtaLib

nen Judio hidi. ⁵Pákkatan-aw ni Jesus ten mamagdemáttan a makpal a tolay, ay tinanung na ti Felipe, “Hádyá kitam a makabali ti tinapay a kanán ni tolayen hidi?” ⁶(Kinagi na la iyud tánni purbaan na ti Felipe, tukoy dán ni Jesus i gamitán naid.) ⁷Tummábbig ti Felipe, “Ti kakpal diyen, ay maski ni walu a bulan a suweldu ni essa a tolay ay awan makakayaw dikodi maski ni tágsabadit la hidi.” ⁸Kinagi ni Andres a essa ten disepulus na hidi a kapatkaka ni Simon Pedro, ⁹“Tehud háddi a anak a lállaki a tehud a balon a limma a tinapay sakay duwwa a ikan, peru awan iyád makakayaw ti kakpal diyen.” ¹⁰Kinagi ni Jesus ten disepulus na hidi, “Pággetnudán moy hidi.” Nággetnud ngani en tolay hidi ten malawak a kalamonan. En bilang nen kalállakiyan ay umabut ti limmang libu. ¹¹Inalap ni Jesus en tinapay, sakay nagpasalamat ten Diyos. Káttapos ay impetagtag na ten tolay hidi, kona bi hud en ginamet na ten ikan. Nakakan hidi a atanan sakay nabássug. ¹²Dikona makakan dán en tolay hidi ay kinagi ni Jesus ten disepulus na hidi, “Puronán moy atanan subra tánni awan masayang.” ¹³Dikona mapuron di en subra, ay nakapuron hidi ti sapulu ay ti duwwa a lákba.

¹⁴Pákketa nen tolay hidi ten ginamet ni Jesus ay kinagi di, “Talaga ngani a siya en Propeta a umangay ti munduwiday!” ¹⁵Peru nahalata ni Jesus a umadeni en tolay hidi sakay pilitán di siya a gamitán a hari, kaya lummakad siya a mágge-essa sakay summangkay ten bukid.

Naglakad ti Jesus ten Dibabew nen Dinom

(Mt. 14:22-33; Mc. 6:45-52)

¹⁶Dikona pággapon dán ay ummangay en disepulus hidi ten gilid nen minalnu. ¹⁷Summakay hidi ten abeng a paarabes ti Capernaum. Gibi dán ay awan palla ummunud ti Jesus dikodi. ¹⁸Bigla a dummáddekál en tagmák gapu ten mabegsák a parás. ¹⁹Dikona makabusay hidi ti manga limma hanggan ánnám a kilometru, ay netan di ti Jesus a maglakad ten dibabew nen dinom a patamu ten abeng, sakay mineántingan hidi. ²⁰Peru kinagi na dikodi, “Dyan kam manteng. Sikán iyád!” ²¹Nasaya hidi a nangpasakay kánni Jesus, sakay pagdaka hidi a nakademát ten angayan di.

Inaryok nen Tolay hidi ti Jesus

²²Ten kailawan na ay netan nen tolay hidi a ked haud a ked palla en essa a abeng. Tukoy di a ti Jesus ay awan kaguman nen disepulus na hidi, gapu hidi la en lummakad a nágsakay ten abeng. ²³Dummemát bi en agum a abeng a gubwat ti Tiberias sakay nagdung haud ten tapat nen kummanan di ten tinapay a impasalamat nen Panginoon. ²⁴Dikona ketan nen tolay hidi a awan dán haud ti Jesus maski en disepulus na hidi, ay summakay hidi ten abeng hidi a patamu ti Capernaum tánni aryokán di ti Jesus.

Ti Jesus en Pagkain a Makapangatád ti Biyag

²⁵Dikona ketan di ti Jesus ten dibelyu nen minalnu ay tinanung di, “Nengkan ka pa háddi Maistu?” ²⁶Kinagi ni Jesus, “I tatarudanid ay kaya aryokánnák moy ay bakán a gapu ten netan moy hidi a himala nan gapu nakakan kam ti tinapay sakay nabássug. ²⁷Dyan kam magaryok ti pagkain a masida la nan en pagkain a awan masida sakay makapangatád ti biyag a awan ti katapusan. Iyán en iyatád dikomoy nen Anak nen Tolay, gapu siya en inatáddan nen Diyos Ama ti konahud a kapangyariyan.” ²⁸Kaya kinagi di kánni Jesus, “Ánya i dapat miyid a gamitán tánni masunud mi en kaluuban nen Diyos?” ²⁹Kinagi ni Jesus, “Iddi en gustu nen Diyos a gamitán moy, sumampalataya kam ten inutusan na.” ³⁰Kinagi di kánni Jesus, “Ánya i mepeta muwid dikomi a himala tánni sumampalataya kami? Ánya i gamitán muwid?” ³¹En ninunu mi hidi ay kinuman ti mana ten kaparangan. Kona ten nesulat ten kasulatan, ‘Inátddenan hidi ni Moises ti tinapay a gubwat dilanget.’” ³²Kinagi ni Jesus dikodi, “Kagiyán ku dikomoy en tatarudan, bakán a ti Moises en nangatád ti pagkain a gubwat dilanget. En Ama ku en nangatád dikomoy ti tinapay a gubwat dilanget. ³³Gapu en pagkain a gubwat ten Diyos ay en dummibábbi a gubwat dilanget sakay mangatád ti biyag ti munduwiday.” ³⁴Tummábbig hidi, “Panginoon, ni kona haud ay átddenan mu kami a pirmi ti iyán a pagkain.” ³⁵Kinagi ni Jesus dikodi, “Sikán en tinapay a makapangatád ti biyag. En umadeni dikoku ay awan dán magaláp maski nikan sakay en sumampalataya dikoku ay awan dán mauwaw maski nikan.

³⁶Peru kagiyán ku dikomoy, a minetaák moy dán peru awan kam padi sumampalataya dikoku. ³⁷Umadeni en atanan a iyatád nen Ama ku dikoku, sakay awan ku palakadán maski nikan en deyaman a umadeni dikoku. ³⁸Dummibábbiyák a gubwat dilanget, bakán a para gamitán ku en kagustuwan ku, nan en kagustuwan nen nangutus dikoku. ³⁹Iddi en kagustuwan na: awan ku dapat a pabayan a mepahamak maski essa ten inyatád na hidi dikoku, nan biyagán ku siya a ruway ten katapusan a aldew. ⁴⁰Gapu iddi en kagustuwan nen Ama ku: en atanan nen tumenggi sakay sumampalataya ten Anak ay magkahud ti biyag a awan ti katapusan. Sakay biyagán ku hidi a ruway ten katapusan a aldew.

⁴¹Pákkasanig nen Judio hidi, ay namágganasasan hidi gapu ten kinagi na a, “Sikán en tinapay a dummibábbi a gubwat dilanget.” ⁴²Kinagi di, “Awan beman siya ay ti Jesus a anak ni Jose? Tukoy tam en dáddikál na hidi, konya na a makagi a gubwat siya dilanget?” ⁴³Kinagi ni Jesus dikodi, “Bakin mamágganasasan kam? ⁴⁴Awan ti makaadeni dikoku ni awan siya inyadeni nen Ama a nangutus dikoku. Sakay en umadeni dikoku ay biyagán ku a ruway ten katapusan a aldew. ⁴⁵Nesulat ten libru nen propeta hidi a, ‘Sakay tolduwan hidi a atanan nen Diyos.’ Balang

mágsanig ten Ama ku sakay natolduwan ay umadeni dikoku. ⁴⁶Bakán a gustu naid a kagiyán ay tehud dán a naketa ten Ama; en naggubwat la ten Diyos en naketa ten Ama.

⁴⁷Tandaan moy kagiyán kuwidi dikomoy: en sumampalataya dikoku ay magkahud ti biyag a awan ti katapusan. ⁴⁸Sikán en tinapay a makapangatád ti biyag. ⁴⁹Kinuman en ninunu moy hidi ti manna ten kaparangan, sakay nágkatay labi hidi. ⁵⁰Peru ni deyaman en kuman ten tinapay a dummibábbi a gubwat dilanget ay awan dán matay. ⁵¹Sikán en tinapay a makapangatád ti biyag a dummibábbi a gubwat dilanget. Mabiyag a awan ti katapusan en deyaman a kuman ti iyád. Sakay en iyatád ku a tinapay ay en bággi ku tánni mabiyag en atanan a tolay.”

⁵²Pákkasanig nen Judio hidi ay namagtalutalu hidi. “Konya kan a meatád ni tolayid a iyán i bággi na en para kanán tam?” ⁵³Kaya kinagi ni Jesus dikodi, “Kagiyán ku dikomoy tatarudanid, mentras a awan moy kanán en bággi nen Anak nen Tolay sakay inumán en digi na ay awan kam magkahud ti biyag. ⁵⁴Peru en kuman ten bággi ku sakay uminom ten digi ku ay magkahud ti biyag a awan ti katapusan, sakay ruway ku siya a biyagán ten katapusan a aldew. ⁵⁵Gapu en bággi ku ay siya en tatarudan a pagkain, sakay en digi ku ay siya en tatarudan a dinom. ⁵⁶Kaya ni deyaman en mangkan ten bággi ku sakay uminom ten digi ku ay manatili dikoku sakay manatiliyák bi dikona. ⁵⁷En biyag a Ama en nangutus dikoku, sakay mabiyagák gapu dikona. Kona labi hud, en deyaman a mangkan dikoku ay mabiyag a gapu dikoku. ⁵⁸Iyád en tinapay a dummibábbi a gubwat dilanget. Awan iyád kaparehu nen kinan nen ninunu moy hidi ten kaparangan; nágkatay labi hidi maski ni kinuman hidi ti iyud. En kuman ti iyád a tinapay ay mabiyag a awan ti katapusan.”

⁵⁹Iyád en kinagi ni Jesus ten sinagoga dikona a nagtoldu siya ti Capernaum.

En Upos hidi Tungkul ten Biyag a Awan ti Katapusan

⁶⁰Dikona nasanig nen disepulus na hidi en págtoldu na ay kinagi nen kakpalaan dikodi, “Madággi iyád a págtoldu na, deya makaintendiyid haán?” ⁶¹Tukoy ni Jesus a mamágganasasan en disepulus na hidi tungkul ten intoldu na kaya kinagi na dikodi, “Gapu beman ti iyád ay lakadanák moy dán? ⁶²Iyud pa beman wád ni ketan moy dán en Anak nen Tolay a dumisunu a tamu ten dati na a páppágyanan? ⁶³En Ispiritu en mangatád ti biyag; awan iyád magamet nen tolay. En upos hidi a kinagi ku dikomoy ay ispiritu a mangatád ti biyag. ⁶⁴Peru tehud a sangan dikomoy a awan maniwala dikoku.” (Nakagi iyád ni Jesus gapu sapul pa ten sapul ay tukoy na dán en awan hidi maniwala dikona, sakay en mángtokyon dikona.) ⁶⁵Sakay kinagi na pa, “Iyád en dahilan kaya ku a kinagi dikomoy a awan ti makaadeni dikoku ni awan gustuwán nen Ama.”

⁶⁶Sapul haud ay makpal dán en ummadág ten disepulus na hidi sakay awan dán hidi nákkuyug dikona a ruway. ⁶⁷Kaya kinagi ni Jesus ten sapulu ay ti duwwa, “Ánya, lakadanák moy beman bi?” ⁶⁸Kinagi ni Simon Pedro, “Panginoon, hádyá pa beman angayan miyid? Ked dán dikomu en upos hidi a makapangatád ti biyag a awan ti katapusan. ⁶⁹Maniwala kami, sakay siguradu kami a siko en Banal a gubwat ten Diyos.” ⁷⁰Tummábbig ti Jesus, “Awan beman pinili takam a sapulu ay ti duwwa? Peru en essa dikomoy ay diyablo!” ⁷¹En kinagi ni Jesus ay tungkul kánni Judas a anak ni Simon Iscariote. Ti Judas ay essa ten sapulu ay ti duwwa sakay siya en mángtokyon kánni Jesus.

Awan Summampalataya en Kákkapatkaka ni Jesus

7 ¹Káttapos iyud ay linebut ni Jesus ti Galilea. Awan siya ummangay ti Judea, gapu gustu siya a bunuwán nen pinunu hidi nen Judio hidi haud. ²Adeni dán en Piyesta nen Tolda hidi, a essa a ten piyesta nen Judio hidi. ³Kaya kinagi nen kákkapatkaka na hidi dikona, “Bakin awan ka pa maglakad sakay angay ti Judea, tánni ketan nen disepulus mu hidi en gággamítan mu. ⁴Awan ti tolay a mángtagu ten gamet na ni gustu na a metanyag. Ta gággamítan mu labi hidi iyán a bagay, ay ipeta mu dán ti munduwiday.” ⁵(Maski en kákkapatkaka hidi ni Jesus ay awan summampalataya dikona.) ⁶Kinagi ni Jesus dikodi, “Awan ku palla odas, sikam ay maari maski ni ánya odas. ⁷Awan maiyamut en tolay hidi dikomoy. Peru sikán ay maiyamut hidi gapu patunayan ku a madukás en gamet di hidi. ⁸Sikam umangay ten piyesta. Awanák umangay haud gapu awan palla tama a odas para dikoku.” ⁹Pákkakagi na ti iyud ay nawarak dán siya ti Galilea.

Ummangay ti Jesus ten Piyesta

¹⁰Ten kállakad nen kákkapatkaka na hidi a tamu ten Piyesta ay ummangay labi haud ti Jesus, peru patagu la. ¹¹Inaryok siya haud nen Judio hidi, kinagi di, “Hádyá dán wád siya?” ¹²Mamágganasasan en kakpalan. Kagi nen agum ay, “Mabait iyán a tolay,” kagi bi nen agum ay, “Awan! Itawtaw na la en tolay hidi!” ¹³Peru awan di pasanig a magupos tungkul dikona ta manteng hidi ten pinunu hidi nen Judio hidi.

¹⁴Ten kalahatiyan nen Piyesta ay ummangay ti Jesus ten Templo sakay tulos a nagtoldu. ¹⁵Nagtaka en pinunu hidi nen Judio hidi sakay kinagi di, “Hádyá wád a nangalap ti karunungan i tolayid a iyán, awan bi siya nagiskuwela?” ¹⁶Kaya kinagi ni Jesus dikodi, “Bakán ku a kao en itoldu ku, nan kao nen nangutus dikoku. ¹⁷Kaya ni deyaman en masor a mangtupad ten kaluuban nen Diyos, ay matukuyan na ni en itoldu ku ay gubwat ten Diyos oni gubwat la dikoku. ¹⁸En magtoldu ten gubwat la ten sadili na ay maghangad ti sadili a karangalan. Peru en tolay a maghangad a maparangalan en nangutus dikona ay tolay a matapat sakay awan

magbulibuli. ¹⁹Awan beman neatád dán dikomoy ni Moises en Kautusan? Peru maski ni essa dikomoy ay awan ti nangsunud, sakay gustuwák moy pa a bunuwán” ²⁰Kinagi nen tolay hidi, “Talaga a tehud ka a dimonyo!” “Deya beman masorid a mangbunu dikomu?” ²¹Kinagi ni Jesus dikodi, “Essa palla a bagay en ginamet ku ay magtaka kamon. ²²Inyatád dikomoy ni Moises en utus tungkul ten págturi (maski ni awan iyád naggubwat kánni Moises nan ten ninunu moy hidi). Sakay maski ni Aldew nen Káimang ay turiyán moy en kalállakiyan moy hidi. ²³Ni turiyán moy en essa a lállaki ten Aldew nen Káimang, tánni masunud moy la en utus ni Moises, bakin a maiyamut kam dikoku gapu ten págpapiyya ku ten Aldew nen Káimang? ²⁴Maghatul kam ti tama, bakán a ten pamamag-itan la nen ketan moy.”

Tinanung nen Tolay hidi ni ti Jesus en Cristo

²⁵Kinagi nen agum a tolay a taga Jerusalem, “Awan beman iyán en tolay a gustu di a bunuwán? ²⁶Ked bela siya a hayagan a mangaral, awan bela hidi ti makagi dikona! Bakay bi ni natukuyan nen pinunu hidi a siya dán en Cristo?” ²⁷Peru, kagi nen agum, “Peru káddemát nen Cristo ay awan ti makatukoy ni hádyá naggubwatan naid, peru tukoy tam a atanan ni hádyá gubwat ni tolayid a iyán!”

²⁸Mentras a magtoldu ti Jesus ten Templo ay kinagi na, “Matenggiyák moy beman a talaga? Tukoy moy beman ni hádyá i naggubwatan kuwid? Awanák ummangay háddi a para ten sadili ku la a kagustuan. Karapat-dapat a pagtiwalaan en nangutus dikoku awan moy siya matenggi. ²⁹Peru sikán ay tukoy ku siya, gapu gubwaták dikona sakay siya en nangutus dikoku háddi.”

³⁰Laan dán siya a dikáppán nen sangan a ked haud, peru awan ti nangahas gapu awan na palla odas. ³¹Kaya makpal a tolay en naniwala dikona. Kinagi di, “Ánya wád káangay háddi nen Cristo makagamet wád siya ti mas higit ti ginággamet ni tolayid a iyán?”

Nangutus en Pariseo hidi ti Mangdikáp kánni Jesus

³²Nasanig nen Pariseo hidi en pamággurunan nen tolay hidi tungkul kánni Jesus, kaya nangutus hidi sakay en pinunu hidi nen padi hidi ten sangan a guwardiya ten Templo tánni dikáppán di ti Jesus. ³³Kaya kinagi ni Jesus, “Badit dálla a panahun pákpággagum kuwid dikomoy ay magsoliyák dán ten nangutus dikoku. ³⁴Aryokánnák moy, peru awanák moy metan, gapu awan kam makaangay ten angayan ku.”

³⁵Namágguron en Judio hidi, “Hádyá wád bi angayan ni tolayid a iyán a awan tamon keketan? Angay wád siya ten Judio hidi a neangay ten banuwan a sakup nen Griego hidi tánni magtoldu dikodi?” ³⁶Ánya wád i gustuwid a kagiyán nen kinagi na a, ‘Aryokánnák moy peru awanák moy keketan,’ sakay ‘Awan kam makaangay ten angayan ku?’ ”

En Bukal a Makapangatád ti Biyag

³⁷Ten katapusan a pinakamahalaga a aldew nen piyesta ay tummagnág ti Jesus sakay kinagi na ti mabegsák, “Ni deyaman en mauwaw ay umadeni dikoku.” ³⁸sakay ni deyaman en maniwala dikoku ay uminom. Gapu kinagi nen kasulatan, ‘Magbulos en dinom a makapangatád ti biyag ten pusu nen balang maniwala dikoku.’” ³⁹En gustu a kagiyán ni Jesus ay en Ispiritu a tanggapán nen sumampalataya hidi dikona. Gapu ti panahunid a iyud ay awan palla nepagkaluub en Ispiritu, gapu awan palla nabiyag a ruway ti Jesus sakay naluwalhati.

En Pánniwala nen Tolay hidi Tungkul kánni Jesus

⁴⁰Pákkasanig nen tolai hidi dikona ay kinagi di, “Talaga a siya dán en propeta a áorayán tam.” ⁴¹Tehud bi a iba a nagkagi a, “Siya dán en Cristo.” Peru en tábbig nen agum ay, “Maari beman a maggubwat ti Galilea en Cristo? ⁴²Awan beman kinagi nen kasulatan a en paggubwatan nen Cristo ay en lahi ni David, sakay meenak ti Bethlehem a banuwan ni David?” ⁴³Kaya awan magkaparehu en isip nen tolai hidi tungkul dikona. ⁴⁴En agum ay gustu di siya a dikáppán, peru awan ti nangahas a mangdikáp dikona.

En Awan Pánniwala nen Pinunu hidi

⁴⁵Dikona a magsoli en guwardiya hidi nen Templo, ay tinanung hidi nen pinunu hidi nen padi hidi sakay nen Pariseo hidi, “Bakin awan moy siya inyangay háddi? ⁴⁶Kinagi nen nagbantay hidi, “Awan kami palla ti nasanig a kona ten pággupos na.” ⁴⁷“Pati beman sikam ay nákkaloku na bi?” kagi nen Pariseo hidi. ⁴⁸Tehud beman a pinunu oni Pariseo a maniwala dikona? ⁴⁹“Awan! En tolai la hidi a awan ti pangmalayan tungkul ten Kautusan, kaya sinumpa hidi!”

⁵⁰Ked bi haud ti Nicodemo, en ummangay nákpágguron kánni Jesus ten gibi. Kinagi na dikodi, ⁵¹“Awan beman labag ten Kautusan a hatulan en essa a tolai ni awan palla sinanig sakay pinagadalan ni ánya en ginamet na?” ⁵²Tummábbig hidi, “Bakin taga-Galilea ka dán beman bi? Pagadalan mu en Kasulatan, ketan mu iyán a awan ti propeta a maggubwat ti Galilea.” ⁵³Káttapos iyud ay ummuli dán en balang essa.

En Bábbi a Nangalunya

8 ¹Nadid, ti Jesus ay ummangay ten Bukid nen Olibo hidi. ²Ten dimadimang ay nagsoli siya ten Templo. Ummadeni dikona en tolai hidi sakay nákpággetnud siya a nagtoldu dikodi. ³Dummemát en tagapagtoldu hidi nen Kautusan sakay en Pariseo hidi, tawid di en a essa bábbi a nadikáp di ti pángngalunya. Pinágtaknág di siya ten atubengán nen kakpalan, ⁴sakay kinagi di kánni Jesus, “Maistu, naaktu mi i bábbiyid a iddi

a nangalunya. ⁵Ayun ten Kautusan ni Moises, ay dapat a batuwán a hanggan matay en kona hidi haán a tolay. Ánya makagi muwid?” ⁶Kinagi di la iyud dikona para pangsubukan di, tánni tehud hidi a mebintang a kontra dikona.

Peru dummukug la ti Jesus sakay nagsulat siya ten luta ten pamamagitan nen toldu na.

⁷Awan di siya imangan a táttanungán, kaya tinumaknág siya sakay kinagi na, “Sigi, ni deya dikomoy en awan ti kasalanan ay siya en mágdipalongu a mangbatu dikona.” ⁸Sakay ruway siya a ummetnud sakay nagsulat siya ten luta. ⁹Pákkasanig di ti iyud ay balang essa ay lummakad, sapul ten katandaan. Linakadan di en bábbi a mágtaknág ten atubengán ni Jesus. ¹⁰Tummaknág ti Jesus sakay tinanung na en bábbi, “Hádyá dán en mangparusa hidi dikomu?” ¹¹“Awan dán ben, Panginoon,” tábbig nen bábbi.

Kinagi ni Jesus: “Maski sikán ay awan taka bi parusaan, umuli ka dán sakay dyan ka dán magkasala.”

Ti Jesus en Demlag ni Munduwiday

¹²Nadid, ruway a nagtoldu ti Jesus ten Pariseo hidi. Kinagi na, “Sikán en demlag ni munduwiday. En sumunud dikoku ay magkahud ti demlag ten biyag na sakay awan dán maglakad ten diklám.” ¹³Kinagi nen Pariseo hidi, “Siko labiyen a mismu i mangpatunayid ti sadili muwen; awan ti kuwenta i konaid haán a págpatunay.” ¹⁴Tummábbig ti Jesus, “Maski sikán la mangpatunayid ti sadili kuwidi ay tatarudan i kákkagiyán kuwidi, gapu tukoy ku ni hádyáák a naggubwat sakay ni hádyá angayan kuwid. Peru sikam ay awan moy tukoy ni hádyá naggubwatan kuwid sakay angayan kuwid. ¹⁵Maghatul kam ayun ten pangileng nen tolay, peru sikán ay awanák maghatul maski kándeya. ¹⁶Sakay ni maghatulák man ay tama en pághatul ku. Gapu bakán la a sikán en maghatul nan kaguman ku en Ama a nangutus dikoku. ¹⁷Nakasulat ten Kautusan moy, a dapat a paniwalaan en págpatunay nen duwwa a tistigu. ¹⁸Mapatunayan ku a mismu i sadili kuwidi, sakay magpatunay bi en Ama a nangutus dikoku.” ¹⁹Tinanung di siya, “Hádyá la ama muwid?”

Tummábbig ti Jesus, “Awanák moy matenggi, sakay awan moy bi matenggi en Ama ku. Ni matenggiyák moy ay matenggi moy bi en Ama ku.”

²⁰Kinagi iyád ni Jesus ten Templo ten danág nen págdáttonan ti alay. Peru awan ti nangahas a mangdikáp dikona, gapu awan na palla odas.

Awan Kam Makaangay ten Angayan Ku

²¹Ruway a kinagi ni Jesus dikodi, “Adeniyák dán a lumakad sakay aryokánnák moy; peru awan kam makaangay ten angayan ku. Mágkatay kam a awan palla mapatawad en kasalanan moy hidi.” ²²Namágguron en Judio hidi, “Magpakamatay bewád bakin a kinagi na a, ‘Awan kam

makaangay ten angayan ku?’ ²³Kinagi ni Jesus dikodi, “Sikam ay taga-dibábbi, sikán ay taga-disunu. Sikam ay taga-munduwiday peru sikán ay bakán a taga-mundu. ²⁴Kaya tatarudan en kinagi ku dikomoy a mágkatay kam a awan palla napatawad en kasalanan moy hidi. Ni awan kam maniwala a, ‘Sikán ay Sikán dán,’ ay mágkatay kam a awan palla napatawad en kasalanan moy hidi.” ²⁵“Deya ka beman a talaga?” kagi di. Tummábbig ti Jesus, nalay ku dán a kinagi dikomoy ni deyaák.

Sikán en kinagi ku dán dikomoy a sapul pa ten dipalongu. ²⁶Makpalák palla a makagi sakay mehatul kontra dikomoy. Peru tatarudan en kinagi nen nangutus dikoku, sakay en nasanig ku dikona ay ipahayag ku ti munduwiday.”

²⁷Awan di naintendiyan a en Ama i gustu naid a kagiyán. ²⁸Kaya kinagi ni Jesus, “Kapag ni nelangkaw moy dán a Anak nen Tolay, ay matukuyan moy a, ‘Sikán ay sikán dán ngani.’ Awanák ti gamitán a gubwat la ten sadili ku a kapangyariyan, nan en pekagi la nen Ama en kagiyán ku. ²⁹Sakay kaguman ku en nangutus dikoku, awanák na páppabayan, gapu pirmi ku a gággamitán en makasaya dikona.” ³⁰Kakpalan ten nakasanig hidi ten kinagi ni Jesus ay summampalataya dikona.

En Katutuhanan en Mangpalaya Dikomoy

³¹Kinagi ni Jesus ten Judio hidi a maniwala dikona, “Ni tulos-tulos kam a sumunud ten toldu ku, ay sikam en tatarudan a disepulus ku; ³²matukuyan moy en katutuhanan, sakay en katutuhanan en mangpalaya dikomoy.” ³³Tummábbig hidi dikona, “Gubwat kami ten lahi ni Abraham sakay maski nikan ay awan kami naalipin nen deyaman? Konya mu a makagi a palayaán kami?” ³⁴Tummábbig ti Jesus, “Kagiyán ku dikomoy; a en mabiyag ti kasalanan ay alipin ni kasalanan. ³⁵En alipin ay awan kabilang ten pamilya a habang panahun, peru en anak ay kabilang a awan ti katapusan. ³⁶Mara ni pinalaya kamon nen Anak, ay talaga ngani a malaya kamon. ³⁷Tukoy ku a lahi kam ni Abraham, peru gustuwák moy a bunuwán gapu awan moy matanggap en itoldu ku dikomoy. ³⁸En kákkagiyán ku dikomoy ay en neta ku ten Ama ku; peru sikam en gággamitán moy ay en nasanig moy ten ama moy.”

En Diyablo en Ama Moy

³⁹“Ti Abraham i Ama miyid,” kagi nen Judio hidi.

Kinagi ni Jesus dikodi, “Ni talaga a lahi kam ni Abraham, ay di arigán moy nakuwan en ginamet na. ⁴⁰Kinagi ku la en katutuhanan a nasanig ku ten Diyos peru gustuwák moy dán a bunuwán. Bakán a kona haán en ginamet ni Abraham. ⁴¹En gággamitán moy ay kona ten ginamet nen ama moy.”

Tummábbig hidi, “Bakán kami a mungaw. Essa la Ama miyid, en Diyos.” ⁴²Kinagi ni Jesus dikodi, “Ni talaga a en Diyos Ama moyid, mahalánnák moy nakuwan gapu naggubwaták ten Diyos. Awanák ummangay háddi ten sadili ku la a kagustuwan, nan inutusanák na. ⁴³Bakin awan moy maintendiyan i kákkagiyán kuwidi? Gapu awan moy gustu a tanggapán en itáttoldu ku. ⁴⁴En diyablo i ama moyid! Sakay en kagustuwan na i gustu moyid a gamitán. Sapul pa ten sapul ay mágbabonu dán siya. Awan ti ketan dikona a katutuhanan, gapu sasala na katutuhanan. Ugali na a talaga a mágbulibuliyán gapu mabuli siya sakay ama siya ni kakabuliyán. ⁴⁵Awan moy gustu a maniwala dikoku gapu katutuhanan en kákkagiyán ku dikomoy. ⁴⁶Deya dikomoy i makapagkagiyid a tehudák a kasalanan? Nadid, ni katutuhanan en kinákkagi ku, ay bakin awanák moy paniwalaan. ⁴⁷En tolay a makadiyos ay mágsanig ten upos nen Diyos. Peru sikam ay awan moy gustu a mágsanig dikoku gapu awan kam maka-diyos.”

Ti Jesus sakay ti Abraham

⁴⁸Ten pákkasanig nen Judio hidi, ay kinagi di, “Awan beman tama la en kinagi mi a siko ay Samaritano sakay sinaniban ni dimonyo?” ⁴⁹Kinagi ni Jesus, “Awanák sinaniban ni dimonyo. Pinarangalan ku en Ama ku, peru linapastanganák moy. ⁵⁰Awanák maghangad a parangalanák, peru tehud a essa a magsikap a maparangalanák, sakay siya en makapanghatul. ⁵¹Tandaan moy kagiyán kuwidi: en sumunud ten toldu ku ay awan dán matay maski nikan.”

⁵²Kinagi nen Judio hidi, “Nadid mi a matiyak a talaga sinaniban ka ni dimonyo. Natay ngani dán ti Abraham sakay ten propeta hidi, kagiyán mu pa a awan ti matay ten deyaman a sumunud ten toldu mu. ⁵³Kinagi di, “Mas mataas ka pa beman nan en ama mi a ti Abraham? Natay siya kumona bi ten propeta hidi. Ánya akala muwid ti sadili muwen?” ⁵⁴Kinagi ni Jesus dikodi, “Ni sikán la en mangparangal ti sadili kuwidi ay awan ti kuwenta. En Ama ku en mangparangal dikoku sakay kákkagiyán moy a siya i Diyos moyid. ⁵⁵Awan moy siya matenggi, peru matenggi ku siya. Ni kagiyán ku a awan ku siya matenggi ay magin mabuliyák a kona dikomoy. Peru matenggi ku siya sakay sunudán ku en kákkagiyán na. ⁵⁶Nasaya en ama moy a ti Abraham ten dikona maakala na a ketan na en aldew a demát ku, netan na ngani iyud sakay nasaya siya.” ⁵⁷Gapu ti iyud ay kinagi nen Judio hidi dikona, “Samantala awan ka palla ti limmapulu a taon, konya mu a makagi a netan mu dán ti Abraham?” ⁵⁸Kinagi ni Jesus dikodi, “Kagiyán ku dikomoy i tatarudanid: bagu pa neenak ti Abraham ay, ‘Sikán ay ked dán.’” ⁵⁹Pákkasanig nen Judio hidi ti iyud, ay nangkopkop hidi ti batu tánni batuwán di siya, peru tummagu ti Jesus sakay lummuwas ten Templo.

Pinagpiyya ni Jesus en Burák

9 ¹Nadid, ten paglakad ni Jesus, ay netan na en essa a lállaki a neenak a burák. ²Kinagi nen disepulus na hidi, “Maistu, deya i tehudid a kasalanan ta mineenak a burák i lállakiyid a iyán, siya oni en dáddikál na?” ³Kinagi ni Jesus dikodi, “Awan ti kasalanan i lállakiyid a iyán oni en dáddikál na hidi. Nan nangyari iyán tánni mepeta en kapangyariyan nen Diyos. ⁴Kailangan a tupaán tam en ipagamet hidi nen nangutus dikoku mentras tehud palla a aldew. Ni dumemát dán en gibi ay awan dán ti makapanggamet. ⁵Mentras kedák palla ti munduwiday, ay sikán en demlag ni munduwiday.” ⁶Pákkakagi ni Jesus ti iyud, ay lummoktab siya ten luta sakay ginamet na a lusak, sakay impahid na iyud ten mata nen burák. ⁷Sakay kinagi na ten burák, “Kammudán magudemos ten dinom a Siloe.” (En gustu na a kagiyán ay inutusan.) Kona ngani haud en ginamet nen burák sakay ten kássoli na ay naketa dán siya.

⁸Kinagi nen kadtigan na hidi sakay nen naketa hidi dikona, dikona a mágpalimus palla siya, “Awan beman iyán en lállaki a dati a mágpalimus?” ⁹“Iyán dán ngani” kagi nen agum, “Awan! Karupa na la,” kagi dámman nen agum. Kaya nagupos en lállaki, “Sikán dán iyád.” ¹⁰Kinagi di dikona, “Konya ka a naketa?” ¹¹Tummábbig en lállaki, “En lállaki ben a dáddulawán di a Jesus ay naggamet ti lusak a nahaluwan ten loktab na sakay impahid na ti mata kuwidi. Sakay kinagi na dikoku a, ‘Umangay ka ti Siloe a magudemos.’ Kaya ummangayák bi haud sakay nagudemos, hudák dán a naketa,” ¹²“Hádyá dán siya?” kagi di dikona, “Awan ku tukoy.” Tábbig na dikodi.

Tinantu nen Pariseo hidi en Págpapiyya

¹³Inyangay di ten Pariseo hidi en dati a burák. ¹⁴Aldew iyud nen Káimang dikona gamitán ni Jesus en lusak sakay nanggamot na ten burák. ¹⁵Tinanung a ruway nen Pariseo hidi ni konya siya a naketa. Kinagi na dikodi, “Pinahidan na ti lusak i mata kuwidi, sakay pinagudemusák na, sakay hudák dán a naketa.” ¹⁶Kinagi nen agum a Pariseo, “Bakán a gubwat ten Diyos i tolayid a iyán, gapu awan na impangilin en Aldew nen Káimang.” Peru kinagi bi nen agum, “Konya a makagamet ti kona haán a himala i essaid a makasalanan?” Sakay awan hidi namagkaessa.

¹⁷Kinagi di dámman ten lállaki a burák, “Siko, ánya palagay muwid dikona, gapu pinaketa na i mata muwen, ánya makagi muwid?”

“Essa siya a propeta.” Tábbig nen lállaki. ¹⁸Awan maniwala en Judio hidi ni tatarudan a burák siya, kaya pinauwet di en dáddikál na hidi. ¹⁹Sakay kinagi di ten dáddikál na hidi, “Tarud beman a anak moy siya? Tarud beman a neenak siya a burák? Bakin naketa dán siya?” ²⁰Kinagi

nen dáddikál na hidi, “Tukoy mi a anak mi siya, sakay neenak siya a burák. ²¹Peru awan mi tukoy ni konya naketa naid, sakay awan mi bi tukoy ni deya nangpapiyyaid dikona. Siya dálla tanungán moyid, te idad dán bi siya sakay mekagi na dán en tungkul ten sadili na. ²²Kona la haád en kinagi nen dáddikál na hidi gapu ten ánteng di ten Judio hidi. Gapu napagkasunduwan nen Judio hidi a itiwalag di ten sinagoga en balang mángpahayag a ti Jesus en Cristo. ²³Iyád en dahilan ni bakin kinagi nen dáddikál na hidi a, “Siya ay tehud dán a sapat idad; siya dálla i tanungán moyid.”

²⁴Kaya pinadulaw dámman nen Judio hidi en burák sakay kinagi di dikona, “Ten ngaran nen Diyos ay magkagi ka ti tatarudan tukoy mi a makasalanan i tolayid a iyud.” ²⁵Tumábbig siya, “Para dikoku makasalanan man siya oni awan. Basta tukoy kuwid ay datiyák a burák peru nadid ay maketaák dán.” ²⁶“Ánya ginamet naid dikomu? Konya na a pinaketa i mata muwen?” Tanung di dikona. ²⁷Tummábbig siya dikodi, “Nakagi ku dán ben dikomoy, peru awanáak moy gustu a paniwalaan. Bakin gustu moy dámman a masanig a ruway? Gustu moy beman bi a magin disepulus na?”

²⁸Pákkasanig nen Judio hidi, ay pinagsarantaan di siya, “Siko disepulus naid. Peru sikami, ay disepulus ni Moises. ²⁹“Tukoy mi a nákpágguron en Diyos kánni Moises. Peru i lállakiyid a iyán, ay awan mi tukoy ni hádyá naggubwatan naid.” ³⁰Kinagi nen lállaki, “Iyud ngani makatakaid! Awan moy tukoy ni hádyá nagubwatan naid, peru pinagpiyya na mata kuwidi.” ³¹Tukoy tam a awan sanigán nen Diyos en makasalanan. Peru sanigán na en tunay a sumamba hidi dikona sakay sumunud ten kaluuban na. ³²Sapul pa ten sapul awanáak palla nakasanig ti nakapagpapiyya ti neenak a dati dán a burák. ³³Talaga a awan ti magamet i lállakiyid a iyud ni awan naggubwat ten Diyos!” ³⁴Kinagi di dikona, “Neenak ka a makasalanan, gustu muwid a kagiyán ay siko pa i mangtolduwid dikomi?” Sakay sapul haud ay intiwalag di dán siya.

Ispirituwal a Kaburákan

³⁵Nabareta ni Jesus a intiwalag nen Pariseo hidi en lállaki a pinagpiyya na. Kaya kinagi na ten lállaki dikona ketan na, “Sumampalataya ka beman ten Anak nen tolay?” ³⁶Tummábbig en lállaki, “Deya beman siya Maistu? Kagiyán mu dikoku tánni maniwalaák dikona.” ³⁷“Netan mu dán siya, siya i kauron muwidi nadid,” kagi ni Jesus. ³⁸“Sumampalatayaák dikomu Panginoon!” kagi nen lállaki. Sakay sinamba na ti Jesus.

³⁹Sakay kinagi pa ni Jesus, “Kayaák a ummangay ti munduwiday, ay tánni maghatul ten tolay. Tánni maketa en burák hidi sakay maburák en maketa hidi.” ⁴⁰Nasanig iyud nen agum a Pariseo a adeni dikona kaya

tinanung di siya, “Ánya beman gustu muwid a kagiyán burák kami?”
 41 Kinagi ni Jesus, “Ni burák kam ay awan kam nakuwan ti kasalanan.
 Peru kinagi moy a awan kam burák, en kasalanan ay manatili dikomoy.”

En Talinhaga Tungkul ten Pastol

10 1 Kinagi ni Jesus, “Tandaan moy iddi, en awan maglakad ten pintuwan nen kulungan nen tupa hidi, nan umunek siya ten awan páglakadan, ay mágtakaw sakay tulisan. 2 Peru en maglakad ten pintuwan na, ay siya en tunay a pastol. 3 Pasáddáppán siya nen guwardiya, sakay sanigán nen tupa hidi en boses na. Dulawán na ten ngara-ngaran di en balang essa ten tupa hidi, sakay iluwas na hidi ten kulungan. 4 Ni meluwas na dán hidi, ay dumipalongu siya sakay mahusay hidi a umunonud dikona, gapu matenggi di en boses na. 5 Awan hidi sumunud ti iba, nan guminan pa hidi a paadeyu, gapu awan di matenggi en boses nen iba.”

6 Kinagi ni Jesus iyád a talinhaga, peru awan di naintendiyan en gustu na a kagiyán.

Ti Jesus en Mabait a Pastol

7 Kaya ruway a kinagi ni Jesus, “Kagiyán ku dikomoy iddi: sikán en pintuwan a sássáddáppan nen tupa hidi. 8 En nágdipalongu dikoku ay mágtakaw sakay tulisan, peru awan hidi sinanig nen tupa hidi. 9 Sikán en tunay a pintuwan. En deyaman a sumáddáp ten pamamag-itan ku ay maligtas. Somdáp siya sakay lumuwas sakay maketa ti kabiyagan na. 10 Dumemát en mágtakaw tánni magtakaw sakay mamunu sakay mangperhisyu. Peru sikán, ummangayák háddi tánni magkahud ti biyag en tupa hidi, biyag a masagana sakay ganap.

11 “Sikán en mabait a pastol. En mabait a pastol ay iyalay na en biyag na para ten tupa na hidi. 12 Peru en áupaan ay guminan ni maketa ti sumunggab a matapang a hayup ti talon. Ginanan na hidi palibhasa awan siya pastol sakay awan na kao en tupa hidi. Kaya sunggaban hidi ni matapang a hayup ti talon sakay mariwak-riwak hidi. 13 Ginanan na la hidi palibhasa a naupaan la siya sakay awan ti malasakit ten tupa hidi. 14 “Sikán en mabait a pastol. Matenggi ku en sadili ku hidi a tupa sakay matenggiyák di bi. 15 Kona ten pákkatenggi ku ten Ama, iyatád ku en buu ku a biyag para ten tupa ku hidi. 16 Tehudák a iba pa a tupa a awan palla ti kulunganidi. Kailangan a mesáddáp ku bi hidi sakay sanigán di en boses ku. Ni magkakonahud ay mapisan ti essa en tupa hidi sakay essa la en pastol.”

17 “Kaya tatarudan a mahalák nen Ama, gapu inyalay ku en biyag ku, tánni mabiyagák labi a ruway. 18 Awan ti makapangalap ti biyag kuwidi, nan kusa ku iyád a iyatád. Tehudák a kapangyariyan a iyatád iyád sakay alapán a ruway. Iyád en utus a tinanggap ku ten Ama ku.”

¹⁹Gapu ti kinagiyid a hidi iyud ni Jesus ten Judio hidi ay awan hidi namagkaessa ti palagay. ²⁰Kakpalan dikodi ay nagkagi a, “Sinaniban siya ni dimonyo sakay nagareng! Bakin mágsanig kam pa dikona?” ²¹Kinagi bi nen agum a, “Awan makapagupos ti kona haud i sinanibanid ni dimonyo! Makagamot beman ti burák i dimonyowid?”

Intakwil nen Judio hidi ti Jesus

²²Sákdágnen tenhud sakay pasiyaan en Piyesta nen Páglaan ten Templo ti Jerusalem. ²³Dikona ked ti Jesus ten Templo a máglakad-lakad ten balkon ni Solomon, ²⁴ay pinalebutan siya nen Judio hidi sakay kinagi di dikona, “Bakin págdadudaán mu kami pa? Kagiyán mu dikomi ni talaga siko dán ti Cristo.” ²⁵Kinagi ni Jesus dikodi, “Kinagi ku dán ben dikomoy, peru awan kam maniwala. En gággamítán ku hidi ten pamamag-itan nen ngaran nen Ama ku en magpatunay tungkul dikoku. ²⁶Peru awan kam maniwala, gapu awan kam kabilang ten tupa ku hidi. ²⁷Mágsanig dikoku en tupa ku hidi, tukoy ku hidi sakay sumunud hidi dikoku. ²⁸Atáddán ku hidi ti biyag a awan ti katapusan. Maski nikan ay awan hidi mepahamak sakay awan hidi maagew nen deyaman dikoku. ²⁹En Ama ku a náng-atád dikodi dikoku ay dakila ten atanan sakay awan ti makapangagew dikodi ten Ama ku. ³⁰Sikán ay ten Ama ku ay eessa la.”

³¹Pákkasanig nen Judio hidi ti iyud ay, nangkopkop hidi a ruway ti batu tánni batuwán di siya. ³²Kinagi ni Jesus dikodi, “Makpalák a impeta dikomoy a mágkaganda a gamet a gubwat ten Ama ku. Hádyá ti hidi iyud pangbatuwan moyid dikoku?” ³³Tummábbig en pinunu hidi nen Judio hidi, “Bakán a gapu ten mágkaganda a gamet kaya batuwán mi ka nan gapu ten páglapastangan mu ten Diyos! Gapu kinagi mu a Diyos ka peru tolay ka la.” ³⁴Kinagi ni Jesus dikodi, “Awan beman nakasulat ten Kautusan moy a, ‘Kinagi ku a diyos kam?’ ³⁵Diyos hidi en nangdulaw nen Kautusan ten nángtiwalaan hidi ten upos nen Diyos, sakay awan maari a tanggiyan en kinagi nen kasulatan. ³⁶Sikán ay pinili sakay inutusan nen Ama. Konya moy a makagi a linapastangan ku en Diyos gapu kinagi ku a Anakák nen Diyos? ³⁷Ni awan ku gamitán en pagamet hidi dikoku nen Ama ku, ay dyan kam maniwala dikoku. ³⁸Peru ni gamitán ku hidi iyud, ay dapat a paniwalaan moy en ginággamet ku, maski ni awanák moy paniwalaan. Ni magkakonahud ay masiguradu moy a ked dikoku en Ama sakay kedák bi dikona.”

³⁹Laan di dámman siya a dikáppán, peru nakalisi siya.

⁴⁰Nagsoli dámman ti Jesus ten dibelyu ni Jordan, adeni ten nagbinyagan ni Juan. Mentras a ked haud siya ay, ⁴¹makpal a ummangay dikona. Kinagi nen tolay hidi, “Ti Juan ay awan ti ginamet a himala, peru tatarudan en atanan a kinákkagi na tungkul ti tolayid a iyád.”

⁴²Kaya makpal en summampalataya kánni Jesus haud.

En Kákkatay ni Lazaro

11 ¹Nadid, tehud a lállaki a nagkasakit ti Betania a en ngaran na ay ti Lazaro a kapatkaka de Maria ay ti Marta. ²Ti Maria en nangbulak ten básset nen Panginoon ti págpasárrub sakay pinahidan na ten buuk na. Gapu tehud a saket ti Lazaro, ³kaya impekagi nen matkaka kánni Jesus a, “Panginoon, en mahal mu a amigu ay tehud a saket.” ⁴Peru dikona masanig iyud ni Jesus, ay kinagi na, “Awan siya matay ten saket na. Nangyari iyud tánni maparangalan en Diyos sakay ten pamamag-itan ni iyád ay maparangalan en Anak nen Diyos.”

⁵Mahal ni Jesus en matátkaka a de Marta, Maria ay ti Lazaro. ⁶Peru nagpalipas pa siya ti duwwa a aldew sapul dikona a mabareta na a tehud a saket ti Lazaro. ⁷Kállipas nen duwwa a aldew, ay kinagi na ten disepulus na hidi, “Magsoli kitam ti Judea.” ⁸Kinagi nen disepulus na hidi, “Maistu, awan beman págbabaditan ka dán a batuwán nen pinunu hidi nen Judio hidi? Bakin magsoli ka dámman haud?” ⁹Kinagi ni Jesus, “Awan beman tehud a sapulu ay ti duwwa a odas ten maghapun? Awan mesángdul en maglakad ni aldew, gapu ketan na en demlag ni munduwiday. ¹⁰Peru mesángdul en maglakad ti gibi, gapu awan dikona en demlag.”

¹¹Káttapos ni iyud, ay kinagi na dikodi, “En amigu tam a ti Lazaro ay netidug, kaya kadtamon haud angen ku siya lukagán.” ¹²“Panginoon, ni konahud ay magpiyya la siya,” kagi nen disepulus na hidi. ¹³En gustu a kagiyán ni Jesus ay patay dán ti Lazaro, peru en akala nen disepulus na hidi ay talaga a tidug la. ¹⁴Kaya kinagi ni Jesus ti mahusay, “Natay dán ti Lazaro. ¹⁵Peru masayaák ta awaná k haud tánni sumampalataya kam dikoku. Kaya kadtamon haud.”

¹⁶Nadid, ti Tomas a ngángngaranan di a Kambal, ay nagakit ten kaguman na hidi. “Kadtamon mákkuyug kitam ten Maistu, maski mákkatay kitam dikona.”

Ti Jesus en Kákkabiyag a Ruway sakay en Biyag

¹⁷Káddemát de Jesus ti Betania, ay natukuyan na a áppat dán a aldew a nakalábbáng ti Lazaro. ¹⁸Manga tállu a kilometru en kadeyu ni Betania ti Jerusalem. ¹⁹Sakay makpal ten taga-Jerusalem hidi en ummangay kánde Marta ay ti Maria tánni mangparapara dikodi.

²⁰Ten pákkasanig ni Marta a pademát ti Jesus, ay tinagbu na sakay inuron na siya. Peru ti Maria ay nawarak la ten bilay di. ²¹Kinagi ni Marta, “Panginoon, ni ked ka la nakuwan háddi ay awan nakuwan natay en kapatkaka ku. ²²Peru tukoy ku, a maski nadid ay iyatád nen Diyos en ányaman a agidán mu dikona.” ²³Kinagi ni Jesus dikona, “Mabiyag a ruway en kapatkaka mu.” ²⁴Kinagi ni Marta, “Tukoy ku a mabiyag siya a ruway ten katapusan a aldew.” ²⁵Kinagi ni Jesus dikona, “Sikán

en makapangatád ti biyag sakay en ruway a kákkabiyag. Ni deyaman en sumampalataya dikoku, maski matay ay mabiyag a ruway. ²⁶Sakay en deyaman a biyag nadid a sumampalataya dikoku ay awan matay maski nikan. Maniwala ka beman?” ²⁷Tummábbig siya, “Maniwalaák Panginoon! Sumampalatayaák dikomu sakay maniwalaák a siko en Cristo, en Anak nen Diyos, a áorayán mi a pademát ti munduwiday.”

Nagsanget ti Jesus

²⁸Káttapos ni iyud ay ummuli ti Marta. Inangay na sinekretu en wadi na a kinagiyán, “Keddán en Maistu, padulaw na ka.” ²⁹Ten pákkasanig ni Maria, ay pagdaka siya a tummaknág sakay tummagbu kánni Jesus. ³⁰(Awan palla nakademát ti Jesus ten baryu, ked palla siya ten nangtagbuwan dikodi ni Marta.) ³¹Inumunud kánni Maria en Judio hidi a mangparapara dikodi, dikona ketan di a magalistu siya a lumuwas ten bilay di. Akala di ay angay siya ten páglábbángngan a magsanget.

³²Káddemát ni Maria ten puwestu ni Jesus, ay lummuhud siya ten táttaknágngan na. Kinagi na, “Panginoon, ni ked ka la nakuwan háddi ay awan natay en kapatkaka ku.” ³³Nahabag ti Jesus ten pákketa na a magsanget ti Maria sakay en Judio hidi a kaguman na. ³⁴“Hádyá nánglábbángngan moyid dikona?” kagi ni Jesus.

“Karon hád Panginoon angen mu ilingán.” tábbig di dikona.

³⁵Nagsanget ti Jesus. ³⁶Kaya, kinagi nen Judio hidi, “Ilingán moy talaga a mahal na ti Lazaro!” ³⁷Peru kinagi nen agum, “Nagpapiyya siya ti burák, bakin awan na napugád en kákkatay ni Lazaro?”

³⁸Káddemát ni Jesus ten páglábbángngan ay nalungkut siya a ruway. En páglábbángngan ay kuweba a tehud a takáp a dikál a batu en bunganga na. ³⁹Kinagi ni Jesus dikodi, “Ibutan moy batuwen.” Kinagi ni Marta, “Panginoon kaáppat na dán nadid a aldew siguradu a mabuyok dán siya.” ⁴⁰Kinagi ni Jesus, “Awan beman kinagi ku dikomu a ni sumampalataya ka dikoku ay ketan mu nen kaluwalhatian nen Diyos?” ⁴¹Kaya inibutan di en batu. Sakay tummangad ti Jesus a kinagi na, “Ama, magpasalamaták dikomu gapu sinanigák mu. ⁴²Tukoy ku Ama a pirmiyák mu a sanigán. Kaya ku iyád a kinagi ay gapu ti tolayiday hidi, tánni maniwala hidi a siko en nangutus dikoku.” ⁴³Káttapos na iyud a kinagi, ay impákraw na a, “Lazaro, lumuwas ka haán!” ⁴⁴Linumuwas ngani ti Lazaro, a nabalutan ti damit a panglábbáng en lima na sakay en básset na, tehud bi a takáp a damit en rupa. Kinagi ni Jesus, “Okbisan moy siya, tánni makalakad dán siya.”

En Balak a Kontra kánni Jesus

(Mt. 26:1-5; Mc. 14:1-2; Lu. 22:1-2)

⁴⁵Kakpalan ten Judio hidi a kaguman ni Maria a naketa ten ginamet ni Jesus ay summampalataya hidi dikona. ⁴⁶Peru en agum, ay ummangay

hidi ten Pariseo hidi sakay imbaretá di en ginamet ni Jesus. ⁴⁷Kaya inipun nen pinunu hidi nen padi hidi sakay nen Pariseo hidi en kagawad hidi nen Sanedrin. Kinagi di a, “Ánya gamitán tamid? Makpal dán a ginággamet a himala i tolayid a iyán. ⁴⁸Ni páppabayán tam siya a magtulós-tulos ti gággamitán naen ay mapaniwala na en atanan. Ni magkakonahud ay angay háddi en Romano hidi sakay sidaán di en Templo sakay pahirapan di en bansa tam.”

⁴⁹Peru en essa dikodi a ti Caifas, a kapunuwan nen padi hidi tenhud, ay kinagi na, “Talaga a awan kam ti tukoy! ⁵⁰Awan moy beman maisip a mas mapiyya pa ni essa la matayid alang-alang ten banuwan, nan ni mepahamak en buu a bansa?” ⁵¹Awan gubwat ten sadili na iyud a kinagi ni Caifas. Nan bilang kapunuwan nen padi hidi ti iyud a taon ay impahayag na a dapat a matay ti Jesus alang-alang ten bansa di. ⁵²Sakay tánni maipun en atanan a nekalat a anak nen Diyos. ⁵³Sapul haud, ay nagisipan di dán ni konya di a mapabunu ti Jesus. ⁵⁴Kaya ti Jesus ay awan dán pinumeta a maglakad ti Judea. Nan nagdiretsu dán siya ten banuwan a Efraim a adeni ten kaparangan. Sakay haud pala siya a nákpágyan a kaguman nen disepulus na hidi.

⁵⁵Nadid, adeni dán en Piyesta nen Aldew nen Págtalib nen Judio hidi, makpal a inumangay a tolay ti Jerusalem bagu a dumemát en piyesta, tánni tupadán di en utus ni Moises tungkul ten páglinis ti bággi. ⁵⁶Inaryok di ti Jesus ten Templo, sakay nagtanungan hidi, “Ánya ti palagay moyid? Umangay wád siya ti piyestaidi?” kagi di. ⁵⁷Nagutus en kapunuwan nen padi hidi sakay en Pariseo hidi, a ikagi dikodi nen tolay hidi ni hádya puwestuwid ni Jesus, tánni mapadikáp di siya.

Binulakan ti Pasárrub ti Jesus

(Mt. 26:6-13; Mc. 14:3-9)

12 ¹Nadid, ánnám pa a aldew bagu en Piyesta nen Aldew nen Págtalib, ti Jesus ay dummemát ti Betania, ten banuwan ni Lazaro a biniyag na a ruway. ²Kaya naghanda hidi haud ti pangapon para kánni Jesus, sakay kumman hidi a kaguman ti Lazaro. Ti Marta ay nagserbi dikodi. ³Nangalap ti Maria ti kalahati ni litru a mahal a kalasi ni págpasárrub, iyád ay puru a págpasárrub a gubwat ten mula a nardo. Imbulak na iyud ten babásset ni Jesus. Káttapos ay pinahidan na ten buuk na. Sakay en buu a bilay ay summárrub. ⁴Ti Judas Iscariote, en disepulus ni Jesus a mángtokyon dikona en nagkagi a, ⁵“En halaga ni pasárrubid a iyán ay katumbas nen essa a taon a suweldu. Bakin a awan tam dálla inlaku sakay inyatád ten mágkahirap hidi en pilak?” ⁶Kinagi na iyud bakán a gapu tehud siya a malasakit ten mágkahirap hidi nan gapu a essa siya a mágtakaw. Siya en mágsaddi ten pilak di sakay kákkupitán na iyud. ⁷Tummábbig ti Jesus, “Pabayán moy la siya. Imbulak na iyud ten bággi ku bilang pághanda ten páglábbáng dikoku.

⁸En mágkahirap ay pirmi moy hidi a kakaguman, peru sikán ay awanák moy pirmi a kakaguman.”

En Balak Kontra kánni Lazaro

⁹Ten dikona a nabareta nen makpal a Judio a ked ti Betania ti Jesus ay ummangay hidi haud, bakán la a gapu kánni Jesus nan gustu di bi a ketan ti Lazaro a biniyag na a ruway. ¹⁰Kaya binalak nen pinunu hidi nen padi hidi a pabunu di bi ti Lazaro, ¹¹gapu siya en dahilan ni bakin a en Judio hidi ay humiwalay dán dikodi sakay sumampalataya dán kánni Jesus.

En Págtanggap di kánni Jesus ti Jerusalem

(*Mt. 21:1-11; Mc. 11:1-11; Lu. 19:28-40*)

¹²Nadid, ten kailawan na ay nabareta nen tunay ti kakpal a tolay a nákpamiyesta a ti Jesus ay tamu ti Jerusalem. ¹³Kaya nangalap hidi ti palapa ni palma sakay tinagbu di ti Jesus. Ipáppákray di a, “Puriyán en Diyos! Pagpalaán en dumemát ten ngaran nen Panginoon. Puriyán en Hari ni Israel!” ¹⁴Netan ni Jesus en essa a bul-u palla a asno sakay sinakayan na iyud, kona ten nesulat a,

¹⁵“Dyan kam manteng, sikam a taga-Sion hidi!

Mágsanig kam! Dumemát dán en Hari moy,
a sumássakay ten bul-u a asno!”

¹⁶Awan iyud naintendiyan nen disepulus na hidi. Peru dikona a mabiyag a ruway ti Jesus sakay maluwalhati, ay naala-ala di en kinagi ten kasulatan tungkul dikona, kaya kona ngani haud en nangyari.

¹⁷Dikona a biyagán a ruway ni Jesus ti Lazaro ay makpal en naketa. Iyud a pangyayari ay angay di imbábbareta. ¹⁸Iyud en dahilan ni bakin a tinagbu siya ni sakonahud ti kakpal a tolay gapu nabareta di en ginamet na hidi a himala. ¹⁹Namágguronan nen Pariseo hidi a, “Awan kitamon ti magamet! Ilingán moy umunonud dán dikona atanan a tolay!”

Inaryok nen Sangan a Griego ti Jesus

²⁰Nadid ay tehud a sangan a Griego a ummangay ten piyesta nen Aldew nen Págtalib tánni sumamba. ²¹Ummadeni hidi kánni Felipe a taga-Bethsaida a sakup ni Galilea sakay kinagi di, “Maari kami wád a mákpágguron kánni Jesus?” ²²Kinagi iyud ni Felipe kánni Andres sakay hidi a duwwa en ummadeni kánni Jesus sakay kinagi di iyud. ²³Kinagi ni Jesus, “Dummemát dán en odas tánni parangalan en Anak nen Tolay. ²⁴Tandaan moy: mentras a awan matáknig ten luta en essa a butil nen trigo sakay matay ay manatili iyud a mággeessa. Peru ni matay ay magbunga iyud ti makpal. ²⁵En tolay a magpahalaga ti hustu ten biyag na ay siya en mawanan, peru ni deyaman en awan mangpahalaga ten biyag na ti munduwiday gapu la dikoku ay magkahud ti biyag a awan ti katapusan. ²⁶Ni deyaman en magserbi dikoku ay dapat a sumunud

dikoku, sakay ni ked hádyáák ay ked bi siya haud. Ni deyaman en magserbi dikoku ay parangalan nen Ama.”

Kinagi ni Jesus en Tungkul ten Kákkatay Na

²⁷Kinagi pa ni Jesus, “Mabalisaák nadid. Kagiyan ku beman ten Ama a iligtasák na ten adeni dán a pághirap ku? Awan! Gapu iyád en dahilan ni bakin a kedák háddi.” ²⁸Káttapos ay kinagi ni Jesus, “Ama, parangalan mu en ngaran mu.”

Sakay en boses a gubwat dilanget en tummábbig a, “Pinarangalan ku dán iyád sakay ruway ku a parangalan.”

²⁹Nasanig iyud nen tolay hidi a ked haud kaya kinagi di, “Nagkáddur” Kagi bi nen agum ay, “Nákpágguron dikona en essa a anghel!” ³⁰Kinagi ni Jesus, “Impasanig iyud a boses para dikomoy, bakán a para dikoku.”

³¹“Nadid dán en panahun tánni hatulan i munduwiday. Sakay iyád dán bi en panahun a hatulan en pinunu ni munduwiday. ³²Sakay ni melangkawák ay paadeniyán ku dikoku en atanan a tolay.” ³³(Kinagi na iyád tánni ipeta na ni konya siya a matay.) ³⁴Tummábbig en tolay hidi, “Kinagi nen Kautusan a en Cristo ay mabiyag a awan ti katapusan. Bakin a kinagi mu a kailangan a melangkaw en Anak nen Tolay? Deya beman en Anak nen Tolay a kákkagiyan mu?” ³⁵Tummábbig ti Jesus, “Awan dán magmalay a kakaguman moy en demlag. Tulos kam a maglakad mentras a kaguman moy palla en demlag, tánni awan kam maabutan nen diklám. Gapu awan tukoy nen maglakad ten kadiklámman ni hádyá en angayan na. ³⁶Sumampalataya kam ten demlag mentras a kaguman moy palla en demlag tánni magin anak kam nen demlag.” ³⁷Káttapos na hidi a kagiyan ay lummakad ti Jesus sakay tinaguwan na hidi.

Awan Summampalataya kánni Jesus en Judio hidi

³⁷Nadid, maski ni netan nen Judio hidi en makpal a himala a ginamet ni Jesus ay awan padi hidi summampalataya dikona. ³⁸Ni konahud ay natupad en kinagi ni Propeta Isaias a,

“Panginoon, deya naniwalaid ten impahayag mi?

Deya i nángpetaan muwid ten kapangyariyan mu?”

³⁹Awan ngani hidi maniwala gapu kinagi ni Isaias,

⁴⁰“Binurák nen Diyos en mata di

sakay pinakáttug na en pusu di,

tánni awan hidi maketa,

sakay awan makaintendi en isip di,

bakay sumoli hidi dikoku

sakay pagpiyaán ku hidi.” ⁴¹Kinagi iyád ni Isaias gapu netan na en kaluwalhatian ni Jesus, sakay nagupos siya tungkul kánni Jesus.

⁴²Konapamanhud, ay makpal ten pinunu hidi nen Judio hidi en naniwala dikona. Peru insekretu di la gapu ten ánteng di ten Pariseo hidi, bakay itiwalag di hidi ten sinagoga. ⁴³Gapu mas ginustu di pa a kasayaan nen tolay nan kasayaan nen Diyos.

En Upos ni Jesus en Manghatul

⁴⁴Sakay mabegsák a kinagi ni Jesus, “En maniwala dikoku ay bakán la a sikán en naniwalaan na, nan pati en nangutus dikoku. ⁴⁵Sakay en naketa dikoku ay naketa dán bi ten nangutus dikoku. ⁴⁶Ummangayák háddi bilang demlag ti munduwiday, tánni deyaman en maniwala dikoku ay awan dán manatili ten kadiklámman. ⁴⁷Ni deyaman en nakasanig ten upos ku hidi peru umád a sumunud ay awan ku siya hatulan. Gapu ummangayák háddi bakán a tánni hatulan ku i munduwiday nan para iligtas iyád. ⁴⁸Tehud a manghatul ten mángtakwil dikoku sakay en awan mangtanggap ten upos ku hidi; en upos a impangaral ku en manghatul dikodi ten katapusan a aldew. ⁴⁹Gapu awanák magupos a gubwat la ten sadili ku, nan en Ama a nangutus dikoku en nángkagi ni ánya i dapat kuwid a kagiyán sakay ipahayag. ⁵⁰Sakay tukoy ku a en utus na ay makapangatád ti biyag a awan ti katapusan. Kaya en pekagi nen Ama en ipáppahayag ku dikomoy.

Inugasan ni Jesus en Babásset nen Disepulus na hidi

13 ¹Nadid, dikona a saldew dálla bagu a Piyesta nen Aldew nen Págtalib ay tukoy ni Jesus a dumemát dán en panahun a lumakad dán siya ti munduwiday tánni sumoli dán siya ten Ama. Mahal ni Jesus en disepulus na hidi a ked ti munduwiday, sakay en págmahal na dikodi ay hanggan ten katapusan.

²Ti gibiyid a iyud a nangapon hidi, ay immula dán nen diyablo ten isip ni Judas Iscariote a anak ni Simon a itokyon na ti Jesus ten Judio hidi.

³Tukoy ni Jesus a atanan a kapangyariyan ay inyatád dán dikona nen Ama. Sakay tukoy na bi a gubwat siya ten Diyos sakay pasoli dán siya ten Diyos. ⁴Mentras a kuman hidi ay tummaknág ti Jesus sakay ineklas na en alikábkáb na sakay imburebád na ten sáppang na en tuwalya.

⁵Káttapos ay nángbulak siya ti dinom ten palanggana sakay sinapulan na a ugasan en babásset nen disepulus na hidi sakay pinahidan na ten tuwalya a bumábburebád ten sáppang na.

⁶Ten dikona a ummadeni siya kánni Pedro ay inumád siya. Kinagi na, “Panginoon, bakin siko pa i mangugasid ti babásset kuwiday?”

⁷Tummábbig ti Jesus, “Awan mu maintendiyan i gággamitán kuwiday nadid, peru maintendiyan mu labi iyád káttapos.” ⁸Ruway a kinagi ni Pedro, “Panginoon, umáddák a siko i mangugasid ti básset kuwiday hidi. Tummábbig ti Jesus, “Ni awan mu paugas i básset muwen ay awan ka ti

kaugnayan dikoku.”⁹ Kaya kinagi ni Pedro, “Ni konahud Panginoon ay bakán la i básset kuwiday hidi i ugasan muwid nan pati dán bi i lima kuwiday hidi sakay ulu ku.”¹⁰ Kinagi dikona ni Jesus, “En nakapágdigus dán ay awan dán kailangan a ugasan puwera la ten babásset na, gapu malinis dán en buu moy a bággi. Malinis kamon, peru bakán a atanan moy.”¹¹ (Kinagi ni Jesus a awan atanan ay malinis gapu tukoy na ni deya en mángtokyon dikona.)¹² Káttapos a maugasan ni Jesus en babásset di hidi ay ruway na insulot en alikábkáb na sakay summoli siya ten lamisaan. Káttapos ay tinanung na hidi, “Naintendiyan moy beman en ginamet ku dikomoy?”¹³ “Dáddulawanák moy a Maistu sakay Panginoon, ay tama kam gapu iyán ngani en tatarudan.”¹⁴ Nadid ni sikán a Panginoon sakay Maistu moy ay nagugas ten babásset moy hidi ay dapat bi a mamagugasan kam ti básset.¹⁵ Impeta ku dikomoy en halimbawa a dapat moy a arigán. Kaya gamitán moy bi en ginamet ku dikomoy.¹⁶ Kagiyán ku dikomoy: en alipin ay awan mataas nan en amu na, sakay awan bi ti inutusan a mas mataas nan ten nangutus dikona.¹⁷ Ni naintendiyan moy hidi iyád a bagay sakay gamitán moy ay pagpalaán kam nen Diyos.

¹⁸ Awan ku kagiyán a pinagpala kam a atanan, gapu tukoy ku en pinili ku hidi. Peru kailangan a matupad en kinagi nen Kasulatan a, ‘Tinaraidurák nen tolay a pinakan ku.’¹⁹ Kagiyán ku iyád dikomoy bagu a mangyari tánni ni mangyari dán ay sumampalataya kam a, ‘Sikán ay sikán dán.’²⁰ Kagiyán ku dikomoy a: ni deyaman en mangtanggap ten inutusan ku ay mangtanggap bi dikoku sakay ni deyaman en mangtanggap dikoku ay mangtanggap bi ten nangutus dikoku.”

Kinagi ni Jesus a Tehud a Mángtokyon Dikona

(Mt. 26:20-25; Mc. 14:17-21; Lu. 22:21-23)

²¹ Káttapos a kagiyán ni Jesus hidi iyud ay nabalisa siya ti hustu sakay kinagi na, “Kagiyán ku dikomoy a essa dikomoy en mángtokyon dikoku.”²² Nággilengan en disepulus hidi gapu awan di tukoy ni deya en gustu a kagiyán ni Jesus.²³ En disepulus a mahal ni Jesus ay kasadát na.²⁴ Sininyasan siya ni Simon Pedro a tanungán na kánni Jesus ni deya en gustu na a kagiyán.²⁵ Kaya summandig siya ten abaga ni Jesus sakay intanung na, “Panginoon deya gustu muwid a kagiyán?”²⁶ Tummábbig ti Jesus, “En páng-atáddan ku ten tinapay káttapos ku a isawsaw ay siya iyud.” Kaya nangalap ti Jesus ti tinapay sakay káttapos na a insawsaw ay inyatád na kánni Judas a anak ni Simon Iscariote.²⁷ Ten dikona a matanggap ni Judas en tinapay ay sináddáp siya ni Satanas. Kinagi ni Jesus dikona, “Gamitán mu dán a pagdaka en dapat mu a gamitán.”²⁸ Peru maski ni essa ten kaguman hidi ni Jesus a nangapon ay awan di naintendiyan ni bakin a kinagi iyud ni Jesus.²⁹ Gapu ti Judas en

tagatawid ten pilak di ay inisip nen agum a inutusan siya ni Jesus a mamali ten kailangan di hidi para ten piyesta oni angay siya mangatád ti limus ten mágkahirap hidi. ³⁰Ten dikona a makakan dán ti Judas ten tinapay ay lummakad siya. Gibi dán ti odasid a iyud.

En Bigu a Utus

³¹Ten dikona a nakalakad dán ti Judas ay kinagi ni Jesus, “Nadid ay mehayag dán en karangalan nen Anak nen Tolay, sakay ten pamamag-itan na ay mehayag bi en karangalan nen Diyos. ³²Sakay ni mehayag dán en karangalan nen Diyos ten pamamag-itan nen Anak nen Tolay, ay en Diyos bi mánghayagid ten karangalan nen Anak sakay gamitán na iyud a pagdaka.” ³³Anak ku hidi, badit dálla a panahun a makagumanák moy. Aryokánnák moy, peru kona ten kinagi ku ten Judio hidi, ‘Awan kam makaangay ten angayan ku.’ ³⁴Essa a bigu a utus en iyatád ku dikomoy: magmahalan kam! Ni konya takam a minahal ay kona bi hud en págmahal moy ten balang essa. ³⁵Ni magmahalan kam ay matukuyan nen atanan a tolay a sikam ay disepulus ku hidi.”

Kinagi ni Jesus en Pángpamen Dikona ni Pedro

(Mt. 26:31-35; Mc. 14:27-31; Lu. 22:31-34)

³⁶Tinanung ni Simon Pedro ti Jesus, “Panginoon, hádya i angayan muwid?” Tummábbig ti Jesus, “Ten angayan ku ay awan ka makaunud nadid, peru makaunud ka labi balang aldew.” ³⁷Nagtanung pa ti Pedro, “Panginoon, bakin a awanák maari a umunud dikomu nadid? Nakahandaák bi a matay para dikomu.” ³⁸Tummábbig ti Jesus, “Iyalay mu i biyag muwen para dikoku? Tandaan mu: bagu a magtarakket en manok ay pumentálluwák mu a ipamen.”

Ti Jesus en Dilan

14 ¹Kinagi ni Jesus dikodi, “Dyan kam mabalisa. Sumampalataya kam ten Diyos sakay sumampalataya kam bi dikoku. ²Ten bilay nen Ama ku ay makpal a kuwartu. Angayák haud para paghanda takam ti mapágyanan moy. Awan ku iyád kagiyán dikomoy ni awan tatarudan. ³Ni kedák dán haud sakay nehanda ku dán en mapágyanan moy ay soliyák sakay ikuyug takam tánni ni ked hádyaák ay ked kam bi haud. ⁴Sakay tukoy moy dán en dilan a patamu ten angayan ku.”

⁵Kinagi ni Tomas dikona, “Panginoon, awan mi tukoy ni hádya angayan muwid, konya mi a matukuyan en dilan?” ⁶Tummábbig ti Jesus, “Sikán en dilan, en katutuhanan, sakay en biyag. Awan ti makaangay ten Ama ni awan ten pamamag-itan ku. ⁷Ni matenggiyák moy ay tukoy moy dán bi en Ama ku. Sapul nadid ay matenggi moy dán siya sakay netan moy dán.”

⁸Kinagi ni Felipe dikona, “Panginoon, ipeta mu la dikomi en Ama ay makontentu kami dán.” ⁹Tummábbig ti Jesus, “Felipe, awanák mu palla bali tukoy, maski nalay kitamon a mamagkakaguman? En naketa dikoku ay naketa dán bi ten Ama. Bakin a kagiyán mu pa a, ‘Ipeta mu dikomi en Ama?’ ¹⁰Awan ka beman maniwala a kedák ten Ama sakay en Ama ay ked dikoku? En upos hidi a kagiyán ku dikomoy ay bakán a gubwat dikoku nan gubwat ten Ama a ked dikoku. Siya en manggamet ten bagay hidi a gággamitán ku. ¹¹Maniwala kam a sikán ay ked ten Ama sakay en Ama ay ked dikoku. Ni umád kam a maniwala ten kákkagiyán ku ay maniwala kam gapu ten ginamet ku. ¹²Kagiyán ku dikomoy en tatarudan: en manampalataya dikoku ay makagamet bi ten gággamitán ku ti mas higit pa, gapu sumoliyák dán ten Ama. ¹³Sakay ányaman en agidán moy ten ngaran ku ay gamitán ku tánni maparangalan en Ama ten pamamag-itan nen Anak. ¹⁴Gamitán ku en ányaman a agidán moy ten pamamag-itan nen ngaran ku.”

En Pangaku Tungkul ten Banal a Ispiritu

¹⁵“Ni mahalák moy ay sunudán moy en utus ku hidi. ¹⁶Sakay agidán ku ten Ama a paangayán na dikomoy en Tagagiyya a makaguman moy a awan ti katapusan. ¹⁷Iyád ay en Ispiritu nen katutuhanan, a awan matanggap ni munduwiday gapu awan siya ketan oni tukoy ni munduwiday. Peru tukoy moy siya, gapu siya ay kakaguman moy sakay mágyan siya dikomoy.”

¹⁸“Awan takam iwarak a awan ti kaguman; soliyán takam. ¹⁹Awan dálla malay ay awanák dán ketan nen taga-mundu hidi, peru ketanák moy; gapu mabiyagák sakay mabiyag kam bi. ²⁰Ti aldewid a iyud ay matukoyan moy a sikán ay ked ten Ama ku, sikam ay ked dikoku sakay sikán ay ked dikomoy.”

²¹“Ni deyaman en mangtanggap sakay sumunud ten utus ku hidi ay siya en magmahal dikoku. En magmahal dikoku ay mahalán bi nen Ama ku. Mahalán ku bi siya sakay magpakilalaák dikona.” ²²Tinanung siya ni Judas (bakán a ti Iscariote), “Panginoon, bakin dikomi ka la a magpakilala ti hustu bakán a ti munduwiday?” ²³Tummábbig ti Jesus, “En magmahal dikoku ay sumunud ten utus ku hidi. Mahalán siya nen Ama ku sakay umangay kami mákpágyan dikona. ²⁴En awan magmahal dikoku ay awan sumássonud ten utus ku hidi. Sakay en upos hidi a nasanig moy dikoku ay awan gubwat dikoku nan ten Ama a nangutus dikoku.”

²⁵“Kinagi ku hidi iyád a bagay dikomoy mentras a kakagumanák moy palla. ²⁶Peru en Tagagiyya, en Banal Ispiritu a paangayán háddi nen Ama ten ngaran ku ay siya en magtoldu dikomoy ten atanan a bagay sakay magpaala-ala ten atanan a kinagi ku dikomoy.”

²⁷“Kapayapaan en iwarak ku dikomoy. En kapayapaan ku en iyatád ku dikomoy; bakán iyád a kona ten iyatád ni munduwiday. Dyan kam mabalisa sakay dyan kam manteng. ²⁸Kinagi ku dán dikomoy a, ‘Lumakadák peru sumoliyák labi.’ Ni mahalák moy, ay dapat a magsaya kam ta angayák ten Ama, gapu mas dakila en Ama nan sikán. ²⁹Kagiyán ku dán hidi iyád dikomoy bagu pa a mangyari tánni ni mangyari dán ay maniwala kam dikoku. ³⁰Awan ku dán pakaatakudugán i kákkagiyán kuwiday dikomoy, gapu pademát dán en pinunu ni munduwiday. Awan siya ti kapangyariyan dikoku, ³¹kaya la dapat a matukuyan ni munduwiday a mahal ku en Ama ku, kaya gamitán ku en inyutus na dikoku. Kamon dán, kadtamon!”

Ti Jesus en Ponan nen Ubas

15 ¹Kinagi pa ni Jesus ten disepulus na hidi, “Sikán en tatarudan a ponan nen ubas sakay en Ama ku en mággalaga. ²Káttolán na en balang pinget a awan magbunga sakay káttulan na sakay linisan en balang pinget a magbunga tánni lalu pa a magbunga ti makpal. ³Malinis kamon gapu ten upos hidi a kinagi ku dikomoy. ⁴Manatili kam dikoku sakay manatiliyák dikomoy. Awan makapagbunga en pinget a awan manatili a nakakabit ten ponan. Kona bi hud i mangyariyid, awan kam makapagbunga ni awan kam manatili dikoku.”

⁵“Sikán en ponan nen ubas, sikam en pinget hidi. En manatili dikoku sakay manatiliyák bi dikona ay makapagbunga ti makpal. Gapu awan kam ti magamet ni nakahiwalay kam dikoku. ⁶En awan manatili dikoku ay kona ten pinget hidi a ibut sakay magmadi. En kona hidi haud a pinget ay puronán sakay tutudán. ⁷Ni manatili kam dikoku sakay manatili dikomoy en upos ku hidi, ay iyatád ku dikomoy ányaman en agidán moy. ⁸Maparangalan en Ama ni magbunga kam ti makpal, ni konahud en mangyari ay mepeta moy a sikam ay disepulus ku. ⁹Mahal takam a kona ten págmahal nen Ama dikoku. Manatili kam ten págmahal ku. ¹⁰Ni sássunudán moy en utus ku hidi ay manatili kam ten págmahal ku. Kona dikoku, sássunudán ku en utus hidi nen Ama ku, kaya nanatiliyák ten págmahal na.

¹¹“Kinagi ku hidi iyád a bagay dikomoy tánni makabahagi kam bi ten kasayaan ku, sakay magin kompletu en kasayaan moy. ¹²Iddi en utus ku: magmahalan kam a kona ten págmahal ku dikomoy. ¹³Awan ti págmahal a mas higit pa ten págmahal nen essa a tolay a náng-alay ten biyag na para ten amigu na. ¹⁴Amigu takam ni sássunudán moy en utus ku hidi. ¹⁵Awan takamon dulawán a alipin gapu awan tukoy nen alipin en gággamitán nen amu na. Nan, dulawán takamon a amigu gapu kinagi ku dán dikomoy en atanan a nasanig ku ten Ama ku. ¹⁶Bakán a sikam en nangpili dikoku. Sikán en nangpili dikomoy sakay inutusan

takam tánni magbunga kam ti makpal sakay en bunga moy ay manatili. Ni magkakonahud ay ányaman a agidán moy ten Ama ten pamamag-itan nen ngaran ku ay iyatád na dikomoy. ¹⁷Kaya iddi en utus ku dikomoy: magmahalan kam.”

En Iyamut ni Munduwiday

¹⁸“Ni maiyamut dikomoy i munduwiday ay dapat moy a matukuyan a naiyamut dán iyád dikoku bagu a sikam. ¹⁹Ni kabilang kam ti munduwiday ay mahalán di kam. Peru awan kam kabilang dikodi, nan pinili takam a gubwat dikodi. ²⁰Tandaan moy en kinagi ku dikomoy a awan ti alipin a mas higit ten amu na. Ni inusigák di ay usigán di kam bi. Sakay ni sinunud di en utus ku ay sunudán di bi en kagiyán moy. ²¹Usigán di kam gapu ten pánnampalataya moy dikoku sakay gapu awan di tukoy en nangutus dikoku. ²²Ni awanák ummangay háddi sakay nangaral dikomoy ay awan nakuwan hidi ti kasalanan. Peru nadid ay awan hidi ti merason ten kasalanan di. ²³Ni deyaman en maiyamut dikoku ay maiyamut bi ten Ama ku. ²⁴Ni awanák nanggamet ten atubengán di ti himala a awan nagamet ni maski deyaman ay awan nakuwan hidi ti kasalanan. Peru maski ni netan di dán en himala hidi a ginamet ku ay maiyamut padi hidi dikoku sakay ten Ama ku. ²⁵Ti ginamet diyid a iyád ay natupad en nesulat ten Kautusan a: ‘Maiyamut hidi dikoku a awan ti dahilan.’

²⁶“Peru en Tagagiyya en Ispiritu nen katutuhanan ay umangay háddi a gubwat ten Ama. Paangayán ku siya háddi a gubwat ten Ama, sakay siya en magpatunay tungkul dikoku. ²⁷Sakay dapat kam bi a magpatunay tungkul dikoku gapu kaguman takamon sapul pa ten sapul.”

16 ¹“Kagiyán ku atananid a iyád dikomoy tánni awan kam mawanan ti pánnampalataya dikoku. ²Palayasán di kam ten sinagoga hidi. Ti katunayanid dumemát en panahun a en deyaman a mangbunu dikomoy ay magakala a magserbi ten Diyos. ³Sakay gamitán di iyád gapu awanák di kilala maski en Ama. ⁴Peru kagiyán ku dikomoy bagayid a hidi iyád tánni, káddemát nen odas a gamitán di iyád, ay maala-ala moy a impadipalongu ku dán iyád dikomoy.”

En Gamitán nen Banal a Ispiritu

“Awan ku palla kinagi dikomoy bagayid a hidi iyád ten sapul gapu kagumanák moy palla. ⁵Peru nadid ay soliyák dán ten Ama ku a nagpaangay dikoku. Awan ti essa man dikomoy a nagtanung dikoku ni hádyangayan kuwid. ⁶Peru gapu kinagi ku dán dikomoy, ay naglungkut kam. ⁷Kaya kagiyán ku dikomoy en tatarudan: en kállakad ku ay para ten kapiyyaan moy, gapu awan angay dikomoy en Banal a Ispiritu ni awanák lumakad. Peru ni lumakadák, paangayán ku siya dikomoy. ⁸Sakay ni dumemát siya, ay patunayan

na ten tolay hidi ti munduwiday a liwat en pákkatukoy di ten kasalanan, tungkul ten pagkamatuwid, sakay tungkul ten pághatul nen Diyos. ⁹Liwat hidi tungkul ten kasalanan, gapu awan hidi maniwala dikoku. ¹⁰Liwat hidi tungkul ten pagkamatuwid, gapu angayák ten Ama sakay awan moy dán ketan; ¹¹sakay tungkul ten pághatul nen Diyos, gapu nahatulan dán en pinunu ni munduwiday.

¹²Makpalák palla a kagiyán dikomoy, peru awan moy palla kaya a intendiyán nadid. ¹³Peru ni dumemát en Ispiritu nen katutuhanan ay igiyya na kam ten atanan a katutuhanan a gubwat ten Diyos. Gapu en kagiyán na ay bakán a gubwat ten sadili na, nan en nasanig na sakay ipahayag na dikomoy en mangyari hidi a pademát. ¹⁴Parangalanák na gapu tanggapán nen Ispiritu a gubwat dikoku en ipahayag na dikomoy. ¹⁵En atanan nen ked ten Ama ay kao ku; kaya kinagi ku a tanggapán nen Ispiritu a gubwat dikoku sakay ipahayag na iyád dikomoy.

Magin Kasayaan en Kalungkutan

¹⁶“Awan dálla malay ay awanák moy dán ketan; sakay awan la malay a panahun ay ketanák moy dámman a ruway.”

¹⁷Namágguron en agum ten disepulus na hidi, kinagi di, “Ánya wád gustu naid a kagiyán? Bakín kinagi na a awan dálla malay ay awan tamon siya ketan sakay awan dálla malay a panahun ay ketanák moy dámman a ruway? Kagi na pa a, ‘Gapu soliyák dán ten Ama ku.’ ¹⁸Ánya wád gustu naid a kagiyán ten, ‘Awan dálla malay?’ Awan tam maintendiyán!” ¹⁹Tukoy ni Jesus a gustu di a magtanung, kaya kinagi na, “Mamágtanungan kam tungkul ten kinagi ku a awan dálla malay ay awanák moy dán ketan; sakay kállipas nen badit pa a panahun, ay ketanák moy a ruway. ²⁰Kagiyán ku dikomoy en tatarudan: magsanget kam sakay maglungkut peru magsaya i munduwiday. Subra en kalungkutan moy peru mapalitan iyán ti kasayaan.

²¹Ni magbati-bati dán en essa bábbi a magenak ay maghirap siya, gapu dummemát dán en odas nen pággenak na. Peru ni makaenak dán siya ay awan na dán maalala en hirap; gapu ten kasayaan na a neenak na dán ti munduwiday en anak na. ²²Kona kam labi haud maglungkut kam nadid, peru mamagketa kitam a ruway sakay magkahud kam ti dikál a kasayaan ten pusu moy a awan ti makapangagew maski ni deya.

²³Ti aldewid a iyud ay awan moy dán kailangan a magtanung dikoku. Tandaan moy: ányaman en agidán moy ten Ama ten pamamag-itan nen ngaran ku ay iyatád na dikomoy. ²⁴Hanggan nadid ay awan kam palla ti inagid dikona ten pamamag-itan nen ngaran ku. Mággid kam, sakay tehud kam a matanggap, tánni makompletu en kasayaan moy.”

En Págtagumpay ten Ngaran ni Jesus

²⁵“Kagiyán ku hidi iyád dikomoy ti patalinhaga. Peru dumemát en panahun a awanák dán magupos dikomoy ti kona haád; diretsuwan

ku dán a kagiyán dikomoy en tungkul ten Ama. ²⁶Ti aldiwid a iyud ay mággid kam dikona ten pamamag-itan nen ngaran ku; sakay awan ku kagiyán a mággidák ten Ama para dikomoy, ²⁷gapu mahal kam nen Ama. Mahal na kam gapu mahalák moy sakay naniwala kam a gubwaták ten Diyos. ²⁸Sikán ay gubwat ten Ama sakay ummangay ti munduwiday; nadid lumakadák dán ti munduwiday sakay soli dán ten Ama.”

²⁹Kinagi nen disepulus na hidi, “Nadid diretsuwan dán pággupos muwen dikomi sakay bakán dán a patalinhaga! ³⁰Nadid tukoy mi dán a tukoy mu atanan a bagay, sakay awan ka dán kailangan a tanungán nen deyaman. Gapu ti iyád ay maniwala kami a gubwat ka ten Diyos.” ³¹Tummábbig ti Jesus, “Talaga beman a maniwala kamon nadid? ³²Dumemát en odas a nadid dán ngani a magkawatak-watak kam, magsadili kam ti lakad, sakay iwarakák moy. Peru, awanák mággeessa gapu kaguman ku en Ama. ³³Kagiyán ku iyád dikomoy tánni magkahud kam ti kapayapaan ten pákpagkaessa moy dikoku. Tehud kam a kahirapan háddi ti munduwiday; peru begsákan moy isip moyen! Napaglabanan ku dán i munduwiday!”

Nagdasal ti Jesus para ten Disepulus na hidi

17 ¹Pákkakagi ni Jesus ti hidi iyud, ay tummangad siya dilanget sakay kinagi na, “Ama, dummemát dán en odas; parangalan mu dán en Anak mu tánni maparangalan na ka. ²Gapu inatáddanák mu ti kapangyariyan ten atanan a tolay, tánni mangatáddák ti biyag a awan ti katapusan ten atanan a inyatád mu ten Anak. ³Iddi en biyag a awan ti katapusan: en tenggiyán di ka a eessa sakay tunay a Diyos, sakay tenggiyán di ti Jesu-Cristo a inutusan mu. ⁴Impahayag ku ti lutaiday en karangalan mu; natapos ku dán en pinagamet mu dikoku. ⁵Kaya Ama, inyatád mu dikoku nadid en kaluwalhatian a ked dikoku dikona kagumanák mu bagu pa a lalangán i munduwiday.

⁶Impakilala taka ten tolay hidi a inyatád mu dikoku a gubwat ti munduwiday. Kao mu hidi, inyatád mu hidi dikoku, sakay tinupad di en upos mu. ⁷Nadid tukoy di dán a en atanan a bagay a inyatád mu dikoku ay gubwat dikomu; ⁸gapu intoldu ku dikodi ni ánya en intoldu mu dikoku sakay tinanggap di bi. Nakasiguradu hidi a gubwaták dikomu, sakay maniwala hidi a siko en nangutus dikoku.

⁹Ipagdasal ku hidi, bakán a i munduwiday nan en atanan a inyatád mu dikoku, gapu kao mu hidi. ¹⁰Atanan ni kao ku ay kao mu, sakay atanan bi ni kao mu ay kao ku, sakay maparangalanák ten pamamag-itan di. ¹¹Kaya nadid, soliyák dán dikomu; lumakadák dán ti munduwiday, peru ked palla hidi ti munduwiday. Ama a banal, ingatan mu hidi ten pamamag-itan nen kapangyariyan nen ngaran mu. En ngaran a inyatád mu dikoku tánni magkaessa hidi a kona dikota a eessa. ¹²Mentras

kagumanák di, iningatan ku hidi ten pamamag-itan nen ngaran a inyatád mu dikoku. Inalagaan ku hidi sakay maski ni essa ay awan ti nepahamak dikodi, puwera la ten tolay a nangaryok ten kapahamakan na tánni matupad en kasulatan. ¹³Peru nadid, soliyák dán dikomu; sakay kagiyán ku iyád mentras kedák palla ti munduwiday, tánni magkahud bi hidi ti dikál a kasayaan a kona ten kasayaan ku. ¹⁴Inggagi ku dán dikodi en upos mu, sakay kinaiyamutan hidi ni munduwiday gapu awan dán hidi taga-mundu, a kona dikoku a awan taga-mundu. ¹⁵Awan ku idasal a alapán mu hidi ti munduwiday, nan iligtas mu hidi ten Madukás! ¹⁶Awan hidi taga-mundu, kona dikoku a awan taga-mundu. ¹⁷Ilaan mu hidi ten pamamag-itan nen katutuhanan; en upos mu ay katutuhanan. ¹⁸Ni konyaák mu a inutusan ti munduwiday, ay kona bi hud inutusan ku bi hidi ti munduwiday. ¹⁹Sakay alang-alang dikodi ay ilaan ku sadili kuwidi dikomu, tánni melaan bi hidi dikomu ten pamamag-itan nen katutuhanan.

²⁰Bakán la a hidi en ipagdasal ku, nan pati en manalig palla hidi dikoku ten pamamag-itan nen págbahagi di. ²¹Idasal ku a magkaessa nakuwan hidi a atanan Ama, a kona dikota a eessa. Kona labi hud mákkaessa nakuwan hidi dikota tánni maniwala i munduwiday a siko en nangutus dikoku. ²²Inyatád ku dikodi en karangalan a inyatád mu dikoku tánni tunay a magin essa hidi a kona dikota a eessa. ²³Sikán ay ked dikodi sakay siko ay ked dikoku, tánni tunay a magin essa hidi. Ni magkakahud, ay matukoyan ni munduwiday a inutusanák mu sakay mahal mu hidi, kona ten págmahal mu dikoku.

²⁴Ama, gustu ku a makaguman ten páppágyanan ku en inyatád mu hidi dikoku, tánni maáeleng di en karangalan a inyatád mu dikoku, gapu minahalák mu dán bagu pa lalangán i munduwiday. ²⁵Matuwid a Ama, awan ka matenggi ni munduwiday, peru matenggi taka; sakay tukoy nen inyatád mu hidi dikoku a siko en nangutus dikoku. ²⁶Impakilala taka dikodi, sakay tulos taka ipakilala pa, tánni en págmahal mu dikoku ay manatili dikoku, sakay sikán ay manatili bi dikodi.”

En Págdikáp kánni Jesus

(Mt. 26:47-56; Mc. 14:43-50; Lu. 22:47-53)

18 ¹Nadid, káttapos ni Jesus a nagdasal, ay ummangay siya sakay en disepulus na hidi ten dibelyu nen sapa a Kidron sakay ummangay hidi ten essa a lugar a mámmulaan ti Olibo. ²Kabisadu ni Judas a nángtokyon dikona i lugarid a iyud, gapu pirmi a angay haud ti Jesus sakay en disepulus na hidi. ³Kaya ummangay haud ti Judas a kaguman en sangan a pinunu nen mágbantay hidi ten Templo sakay essa a grupu a sundalu a Romano a gubwat ten pinunu hidi nen padi hidi sakay ten Pariseo hidi. Tehud hidi a tawid a parol, sulu sakay armas. ⁴Tukoy ni

Jesus en atanan a mangyari dikona, kaya tinagbu na hidi sakay tinanung, “Deya aryokán moyid?” ⁵Tummábbig hidi, “Ti Jesus a taga-Nazaret.”

Kinagi na dikodi, “Sikán ti Jesus.”

Ti Judas a nángtokyon dikona ay katubeng di. ⁶Dikona kagiyán na dikodi a, siya ti Jesus, neatras hidi sakay natumba ten luta. ⁷Tinanung na hidi a ruway, “Deya beman aryokán moyid?”

“Ti Jesus a taga-Nazaret,” tábbig di.

⁸Tummábbig ti Jesus, “Kinagi ku dán dikomoy a sikán ti Jesus. Ni sikán i aryokán moyid, ay pakultadan moy dán a lumakad i kakagumanan kuwidi hidi.” ⁹(Kinagi na iyád tánni matupad en inupos na labi a, “Awan ti nepahamak maski ni essa man ten inyatád mu hidi dikoku, Ama.”) ¹⁰Sakay binagut ni Simon Pedro en áttak na sakay tinigpas na en alipin nen kapunuwan nen padi hidi. Naripas en kawatan a bángbáng nen alipin a en ngaran na ay ti Malco. ¹¹Kinagi ni Jesus kánni Pedro, “Isarungan mu áttak muwen! Dapat ku a madanas en hirap a inyatád nen Ama dikoku.”

Inyangay Di ti Jesus kánni Anas

¹²Ti Jesus ay dinikáp sakay pinungu nen mágbantay hidi ten Templo sakay nen sundalu hidi a Romano, en amu di ay kapitan. ¹³Inyangay di pa siya a dipalongu kánni Anas, siya ay katugngan ni Caifas a kapunuwan a padi ti panahunid a iyud. ¹⁴Ti Caifas en nagpayu ten pinunu hidi nen Judio hidi a mas maganda a essa la a tolay i matayid alang-alang ten banuwan.

Impamen ni Pedro ti Jesus

(Mt. 26:69-70; Mc. 14:66-68; Lu. 22:55-57)

¹⁵Ti Pedro sakay ten essa pa a disepulus ay ummunonud kánni Jesus. Tukoy nen kapunuwan a padi i disepulusid a iyád, kaya nakasáddáp siya a kaguman ni Jesus ten laguwerta nen bilay nen kapunuwan a padi.

¹⁶Mentras a mágtáknág ti Pedro ten luwas nen pintuwan, lummuwas en disepulus a tukoy nen kapunuwan a padi. Kinauron na en katulung a dalaga a mágbantay ten pintuwan, sakay pinasáddáp na ti Pedro.

¹⁷Kinagi nen katulung a dalaga a mágbantay ten pintuwan kánni Pedro, “Awan beman essa ka ten disepulus hidi ni tolayid a iyán?”

“Awan,” tábbig ni Pedro.

¹⁸Nagnamu en alipin hidi sakay ten guwardiya hidi gapu madágnen, nágtáknág hidi sakay nagindu. Kaguman di ti Pedro a nákpagindu.

Tinanung nen Kapunuwan a Padi ti Jesus

(Mt. 26:59-66; Mc. 14:55-64; Lu. 22:66-71)

¹⁹Tinanung nen kapunuwan a padi ti Jesus tungkul ten disepulus na hidi sakay ten itáttoldu na. ²⁰Tummábbig ti Jesus, “Awanák ti inlihim ten

tolay hidi, pirmiyák a magtoldu ten sinagoga hidi sakay ten Templo nen Judio hidi. Awanák ti kinagi a palihim. ²¹Bakin sikán i tanungán muwid? Tanungán moy en tol原因 hidi a nakasanig dikoku; tukoy di ni ánya en kinagi ku.” ²²Pákkakagi na, ay dinapang siya nen essa ten mágbantay hidi a ked haud. “Bakin tinábbig mu ti kona haán en kapunuwan a padi?” tanung na.

²³Tinábbig siya ni Jesus, “Ni nagupusák ti madukás, patunayan mu! Peru ni tatarudan en kinagi ku, bakin dinapangák mu?”

²⁴Ti Jesus a nakapungu palla ay impeangay ni Anas kánni Caifas, en kapunuwan a padi.

Ruway a Impamen ni Pedro ti Jesus

(Mt. 26:71-75; Mc. 14:69-72; Lu. 22:58-62)

²⁵Mentras a ked palla haud ti Simon Pedro a magindu, ay tinanung di siya, “Awan beman essa ka bi ten disepulus hidi ni tol原因id a iyán?”

“Awan!” tábbig ni Pedro.

²⁶Tinanung bi siya nen essa ten alipin hidi nen kapunuwan a padi, pensan nen lállaki a tinigpas ni Pedro ti bángbáng, “Awan beman siko en neta ku a kaguman ni Jesus ten lugar a págmulaan ti Olibo?” ²⁷Impamen ni Pedro a ruway ti Jesus, sakay bigla bi a nagtarakket en manok.

Inyangay di ti Jesus kánni Pilato

(Mt. 27:1-2; 11:14; Mc. 15:1-5; Lu. 23:1-5)

²⁸Sapul ten bilay ni Caifas, ay inyangay di ti Jesus ten palasyu nen gobernador. Dimadimang dán dikona nangyari iyud. Awan summáddáp en pinunu hidi nen Judio hidi ten palasyu nen gobernador, tánni awan hidi mebilang a awan karapatdapat a kuman ten Piyesta nen Aldew nen Págtalib. ²⁹Kaya ti Pilato a gobernador ay linumuwas sakay kinagi na, “Ánya i mebilang moyid ti tol原因id a iddi?” ³⁰Tummábbig hidi, “Ni awan siya naggamet ti madukás, ay awan mi siya iyangay dikomu.”

³¹Kinagi ni Pilato dikodi, “Ikuyug moy siya sakay hatulan ayun ten kautusan moy.”

Tummábbig en Judio hidi, “Awan kami ti kapangyariyan a humatul ti kamatayan ten deyanan.” ³²(Nangyari iyád tánni matupad en kinagi ni Jesus tungkul ten paraan nen kákkatay na.) ³³Summáddáp a ruway ti Pilato ten palasyu sakay dinulawan na ti Jesus sakay kinagi na, “Siko beman en hari nen Judio hidi?” ³⁴Tummábbig ti Jesus, “Siko beman i nakaisipid ti tanungid a iyán, oni tehud a nagkagi dikomu?” ³⁵Tummábbig ti Pilato, “Judiowák beman? Kabanuwan muwen hidi sakay en pinunu hidi nen padi hidi i nángangayid dikomu háddi. Ánya beman ginamet muwid?” ³⁶Tummábbig ti Jesus, “En kahariyan ku ay bakán a ked ti munduwiday. Ni ked ti munduwiday i kahariyan kuwid, ay insurugák dán nakuwan nen disepulus ku hidi sakay

awanák nakuwan netokyon ten Judio hidi. Peru bakán a ti munduwiday i kahariyan kuwid!” ³⁷“Ni konahud, essa ka a hari?” kagi ni Pilato.

Tummábbig ti Jesus, “Siko dán en nagkagi a hariyák. Iyán dahilanid ni bakin neenakák sakay ummangay ti munduwiday: tánni ipangaral en tungkul ten katutuhanan. Mágsanig dikoku en deyaman a ked ten katutuhanan.” ³⁸Kinagi ni Pilato dikona, “Ánya beman i katutuhananid?”

Hinatulan a Matay ti Jesus

(Mt. 27:15-31; Mc. 15:6-20; Lu. 23:13-25)

Pákkakagi na ay lummuwas a ruway ti Pilato sakay kinagi na ten Judio hidi, “Awanák ti ketan a kasalanan ti tolayidi. ³⁹Peru ayun ten kaugaliyan moy, ay dapaták a magpalaya ti essa a piresu ten Aldew nen Págtaalib. Gustu moy beman a palayaán ku en Hari nen Judio hidi?” ⁴⁰Namagpákrawan hidi a ruway, “Bakán a siya, nan ti Barrabas!” (Ti Barrabas ay essa a tulisan.)

19 ¹Kaya pinaalap ni Pilato ti Jesus sakay pinalatigu na. ²En sundalu hidi ay nangalap ti masaet a mula, ginamet di a kurona, sakay ingkurona di kánni Jesus. Sakay binaduan di siya ti inubi. ³Balang essa ay umadeni dikona sakay inusek di a binati, “Mabuhay en Hari nen Judio hidi!” Sakay dináddapang di siya.

⁴Lummuwas a ruway ti Pilato sakay kinagi na dikodi, “Iyatubeng ku siya dikomoy tánni matukuyan moy a awanák ti netan a kasalanan na!”

⁵Sakay inluwas di ti Jesus a tehud a kurona a saet sakay nakabadu ti inubi. Kinagi ni Pilato dikodi, “Malasán moy siya!” ⁶Pákketa dikona nen pinunu hidi nen padi hidi sakay nen guwardiya hidi ay nagpákrawan hidi, “Ipaku siya ten kodus! Ipaku ten kodus!”

Kinagi ni Pilato dikodi, “Alapán moy siya, sakay bahala kam a mángpaku dikona, gapu awanák ti ketan a kasalanan na.” ⁷Tummábbig en Judio hidi, “Ayun ten kautusan mi ay dapat la siya a matay, gapu magkukunwari siya a Anak nen Diyos.”

⁸Dikona masanig ni Pilato en kinagi di ay neántingan siya ti hustu. ⁹Summáddáp siya a ruway ten palasyu sakay tinanung na ti Jesus, “Tagahádyá ka beman?” Peru awan tummábbig ti Jesus. ¹⁰Kinagi a ruway ni Pilato, “Umád ka beman a mákpágguron dikoku? Awan mu beman tukoy a maari taka a palayaán oni pepaku ten kodus?” ¹¹Tummábbig ti Jesus, “Kaya mu la magamet iyán ay gapu impagkaluub nen Diyos dikomu i kapangyariyanid a iyán, kaya mas madággi en kasalanan nen náng-angay háddi dikoku.” ¹²Dikona masanig iyád ni Pilato, ay lalu na a ginustu a palayaán ti Jesus. Peru nagpákrawan en tolay hidi, “Ni palayaán mu tolayid a iyán, ay awan ka amigu nen Emperador! Deyaman en magkukunwari a hari ay kalaban nen Emperador.” ¹³Pákkasanig ni Pilato ay inluwas na ti Jesus, sakay nággetnud ten pághatulan, ten lugar a kákkagiyán a, “En Plataporma” (Gabata ten upos ni Hebreo).

¹⁴Aldew tenhud nen Pághanda para ten Piyesta nen Págtalib, sakay magaldasosi dán ten tanghali. Kinagi ni Pilato ten Judio hidi, “En hari moy dánnid!”

¹⁵Pummákraw hidi, “Bunuwán siya! Bunuwán! Ipaku ten kudus!”

“Pepaku ku beman ten kudus en hari moy?” tanung ni Pilato. Tummábbig en pinunu hidi nen padi hidi, “Awan kami ti hari nan en Emperador la!”

¹⁶Kaya inyatád ni Pilato dikodi ti Jesus tánni pepaku ten kudus.

Impaku ti Jesus ten Kudus

(Mt. 27:32-44; Mc. 15:21-32; Lu. 23:26-43)

Inalap di ngani ti Jesus. ¹⁷Kaya lummuwas siya a babáklay na en kudus na, tamu ten lugar a ngángngaranan a, “Lugar ni Bungu” (Golgota ten upos ni Hebreo). ¹⁸Káddemát haud, ay impaku di siya ten kudus a kaguman nen duwwa pa. Essa ten kawiri na sakay essa ten kawatan na, nágdítángngaan di ti Jesus. ¹⁹Nagsulat ti Pilato ti kona háddi sakay impedátton na ten kudus: “Ti Jesus a taga-Nazaret, en Hari nen Judio hidi.” ²⁰Nesulat iyád ti upos ni Hebreo, Latin, sakay Griego sakay makpal ten Judio hidi en nakabasa haud, gapu adeni ten banuwan en lugar a nángpakuwan di kánni Jesus. ²¹Kaya kinagi nen pinunu hidi nen padi hidi kánni Pilato, “Dyan mu isulat a Hari nen Judio hidi nan, ‘Kinagi ni tolayid a iddi a, Sikán en Hari nen Judio hidi.’” ²²Tummábbig ti Pilato, “Ni ánya nesulat kuwid ay awan dán ti makapangbagu.”

²³Dikona nepaku dán nen sundalu hidi ti Jesus, ay inalap di en badu na a malayon sakay pinagáppat di, essa ten kada sundalu. Inalap di bi en badu na a pangdisalad; iyád ay awan ti dirop buu sapul disunu hanggan ten dibábbi. ²⁴Namágguron en sundalu hidi, “Dyan tam pisadán iyád; magbunutan kitam dálla para matukuyán tam ni kándeña iyád a meangay.” Nangyari iyád tánni matupad en nesulat ten Kasulatan a, “Naghati-hati di en badu ku;

sakay nagbunutan hidi ni deña magkaowid ten badu ku a malayon.” Kona ngani haud en ginamet nen sundalu hidi.

²⁵Mágtaknág ten kasadát nen kudus ni Jesus en ina na, sakay en kapatkaka nen ina na a ti Maria a kabinga ni Cleopas. Ked bi haud ti Maria Magdalena. ²⁶Dikona ketan ni Jesus en ina na, sakay en mahal na a disepulus a kasadát nen ina na ay kinagi na, “Ina ku, siya dán iyán anak muwid!” ²⁷Sakay kinagi na bi ten disepulus na, “Siya dán ina muwid!” Sapul haud ay pinágyan dán nen disepulus ti Maria ten bilay na.

En Kákkatay ni Jesus

(Mt. 27:45-56; Mc. 15:33-41; Lu. 23:44-49)

²⁸Káttapos ni iyád, ay tukoy ni Jesus a natupad dán atanan a bagay. Sakay para matupad en kasulatan ay kinagi na, “Mauwawák!” ²⁹Tehud

a essa a malukung haud a putat ti maapsot a alak. Insawsaw di haud en essa a damit, sakay inggalot ten pinget nen isopo sakay impasápsáp di kánni Jesus. ³⁰Dikona masápsáp ni Jesus en alak ay kinagi na, “Natapos dán!” Dummukug siya sakay nabágsutan ti angás.

Pinika nen Sundalu en Wares ni Jesus

³¹Tenhud ay Aldew nen Pághanda, sakay awan gustu nen Judio hidi a ked la ten kudas en bangkay hidi ten Aldew nen Káimang (gapu dakila en Aldew nen Káimang). Kaya inagid di kánni Pilato a ipapilay na en pepengkel nen nágkepaku hidi ten kudas, sakay ibutan haud en bangkay hidi. ³²Ummangay ngani haud en sundalu hidi sakay pinilay di en pengkel nen duwwa a nepaku a kasabay ni Jesus. ³³Peru káadeni di kánni Jesus sakay netan di a patay dán siya, ay awan di dán pinilay en pengkel na. ³⁴Peru essa ten sundalu hidi en nangpika kánni Jesus ten wares na, sakay bigla bummulos en digi sakay ten dinom. ³⁵En naketa háddi en magpatunay sakay en patunay na ay tatarudan. Tukoy na a magkagi siya ti tatarudan tánni maniwala kam. ³⁶Nangyari atanand a iyád tánni matupad en kinagi nen kasulatan a, “Awan ti mabungál maski ni essa ten tulang na hidi.” ³⁷Sakay nakagi bi ten iba a bahagi nen kasulatan a, “Áelingán di en pinika di.”

En Páglábbáng kánni Jesus

(Mt. 27:57-61; Mc. 15:42-47; Lu. 23:50-56)

³⁸Káttapos ni iyád, ay ti Jose a taga-Arimatea ay ummangay kánni Pilato tánni mák-agid ti permisú a maalap en bangkay ni Jesus. (Ti Jose ay essa a disepulus ni Jesus, peru sekretu la ngani gapu ten ánteng na ten Judio hidi.) Sakay pinayagan siya ni Pilato; kaya inalap na en bangkay ni Jesus. ³⁹Nákkuyug dikona ti Nicodemo, tehud a tawid a págpasárrub a manga-tállu a pulu a kilu nen pinaghalu a mira sakay aloe. (Siya en angay nákpágguron kánni Jesus ten gibi.) ⁴⁰Inalap di en bangkay ni Jesus, sakay pinasárruban di mentras a balután ti damit a lino, ayun ten kaugaliyan nen Judio hidi. ⁴¹Ten nángpakuwan di kánni Jesus ay tehud a págmulaan, sakay tehud haud a essa a bigu a páglábbángngan a awan palla naglalábbángngan. ⁴²Gapu tenhud ay saldew dálla bagu a Piyesta sakay gapu adeni la en páglábbángngan, ay haud di dán a inlábbáng ti Jesus.

En Kákkabiyag a Ruway ni Jesus

(Mt. 28:1-8; Mc. 16:1-8; Lu. 24:1-12)

20 ¹Nadid, págdemlag palla ten aldew nen Simba, ay ummangay dán ti Maria Magdalena ten páglábbángngan. Dinemáttan na a negulong dán en batu a siradu nen pintuwan nen páglábbángngan.

²Gapu haud, ay gummággenan siya a ummangay kánde Simon Pedro sakay ten disepulus a mahal ni Jesus, sakay kinagi na dikodi, “Inalap di en Panginoon ten páglábbáangnan sakay awan mi tukoy ni hádyá i náng-angayan diyid!” ³Kaya ti Pedro sakay ten disepulus a mahal ni Jesus ay ummangay ten páglábbáangnan. ⁴Parehu hidi a gummággenan peru ti Pedro ay nadipalonguwan nen kaguman na a disepulus. ⁵Summedip siya ten disalad sakay netan na en damit a lino a dumáddátton haud, peru awan siya summáddáp. ⁶Kasunud na a dummemát ti Simon Pedro sakay diretsu a summáddáp ten páglábbáangnan. Netan na en damit hidi a lino, ⁷sakay ten damit a imbalut di ten ulu ni Jesus. Awan iyád kaguman nen damit hidi a lino, nan nehiwalay a nakáppel ten tapat nen páppágyanan na. ⁸Summáddáp bi en disepulus a dipalongu a dummemát; netan na iyud sakay naniwala siya. ⁹(Awan di palla naintendiyan en nakasulat ten kasulatan, a kailangan a mabiyag a ruway ti Jesus.) ¹⁰Sakay nagsoli en disepulus hidi ten bilay di.

Pummeta ti Jesus kánni Maria Magdalena

(Mt. 28:9-10; Mc. 16:9-11)

¹¹Ti Maria ay mágtaknág a mágsasangítan ten luwas nen páglábbáangnan; dummukug siya sakay summedip disalad. ¹²Sakay tehud siya a netan a duwwa a anghel a mággetnud ten nángdáttonan di ten bangkay ni Jesus, en essa ay ked ten áoluwan na sakay en essa bi ay ten áoyadan na. ¹³Tinanung di ti Maria, “Bakin magsanget ka?” Tummábbig siya, “Inalap di en Panginoon ku, sakay awan ku tukoy ni hádyá i náng-angayan diyid.” ¹⁴Lummingat siya pákkakagi na, sakay netan na ti Jesus a mágtaknág haud, peru awan na natenggi a ti Jesus iyud.

¹⁵Tinanung siya ni Jesus, “Bakin magsanget ka? Deya aryokán muwid?” Akala ni Maria ay siya en mággalaga ten kamulaan, kaya kinagi na, “Maistu, ni siko i nangalapid dikona ay kagbiyan pay a itoldu dikoku ni hádyá náng-angayan muwid ta angen ku.” ¹⁶“Maria!” kagi ni Jesus.

Ummatubeng siya sakay kinagi na, “Raboni!” gustu naid a kagiyán ay “Maistu.” ¹⁷Kinagi ni Jesus, “Dyanák mu tawidan, gapu awanák palla nakaangay ten Ama. Nan, angay ka ten kákkapatkaka ku hidi sakay kagiyán mu a soliyák dán ten Ama ku sakay ten Ama moy bi, ten Diyos ku sakay ten Diyos moy bi.” ¹⁸Kaya ummangay ti Maria Magdalena ten disepulus hidi sakay kinagi na, “Netan ku en Panginoon!” Sakay kinagi na dikodi en bilin ni Jesus.

Pummeta ti Jesus ten Disepulus na hidi

(Mt. 28:16-20; Mc. 16:14-18; Lu. 24:36-49)

¹⁹Kággibi na ti aldewid a iyud, ay namagipun-ipun en disepulus hidi ni Jesus. Nakasiradu en pintu nen bilay a namagipun-ipunan di gapu

ten ánteng di ten Judio hidi. Dummemát ti Jesus sakay tummaknág ten ditángnga di. “Magkahud kam ti kapayapaan!” kagi na. ²⁰Pákkakagi na, ay impeta na en lima na sakay ten wares na. Tunay ti saya en disepulus na hidi dikona netan di en Panginoon. ²¹Kinagi dámman a ruway ni Jesus dikodi, “Magkahud kam ti kapayapaan! Ni konyaák a inutusan nen Ama, ay kona bi hud, utusan takam bi.” ²²Sakay dikona matapos na kinagi iyud, ay inangásson hidi ni Jesus sakay kinagi na, “Tanggapán moy en Banal a Ispiritu. ²³Ni deya en patawadán moy ten kasalanan di hidi ay pinatawad dán ngani; en awan moy pinatawad ay awan ngani pinatawad.”

En Págduda ni Tomas

²⁴Peru ti Tomas a nginaranan di a Kambal, a essa ten sapulu ay ti duwwa, ay awan haud dikona dummemát ti Jesus. ²⁵Kaya kinagi dikona nen agum a disepulus, “Netan mi en Panginoon!” Tummábbig ti Tomas, “Awanák maniwala hanggan awan ku ketan en ábbut nen paku hidi ten lima na, sakay mesulot haud i guramát kuwidi sakay ten wares na.”

²⁶Kállipas nen walu a aldew, ay namagipun-ipun a ruway en disepulus hidi; kaguman di ti Tomas. Nakasiradu en pintu, peru summáddáp ti Jesus sakay tummaknág ten ditángnga di. Kinagi na, “Magkahud kam ti kapayapaan!” ²⁷Sakay kinagi na kánni Tomas, “Ilingán mu i lima kuwidi hidi sakay isulot mu dán i guramát muwen. Isulot mu dán bi i lima muwen ti wares kuwidi. Dyan ka dán magduda, maniwala ka dán.” ²⁸Tummábbig ti Tomas, “Panginoon ku sakay Diyos ku!” ²⁹Kinagi ni Jesus dikona, “Maniwala ka dán beman gapu netanák mu dán? Pinagpala en maniwala hidi maski ni awanák di netan.”

En Paksa nen Libro

³⁰Todu padi a himala a ginamet ti Jesus a netan nen disepulus na hidi, peru awan nesulat ti libruwid a iyád. ³¹En nakasulat hidi háddi ay insulat tánni sumampalataya kam a ti Jesus en Cristo, en Anak nen Diyos, sakay tánni magkahud kam ti biyag ten pamamag-itan na.

Pummeta ti Jesus ten Pittu a Disepulus

21 ¹Nadid káttapos, ay pummeta a ruway ti Jesus ten disepulus na hidi ten gilid nen Minalnu ti Tiberias. Kona háddi en pangyayari: ²magkaguman de Simon Pedro, Tomas a nginaranan di a Kambal, Natanael a taga-Cana Galilea, en anak hidi ni Zebedeo, sakay ten duwwa pa a disepulus. ³Kinagi dikodi ni Simon Pedro, “Manilággák.”

“Mákkuyug kami,” kagi di.

Lummakad hidi sakay nágsakay ten abeng, peru awan hidi ti nalap ti gibiyid a iyud. ⁴Dikona págdemlag dán, ay tummaknág ti Jesus ten gilid

nen minalnu, peru awan siya natenggi nen disepulus hidi. ⁵Kinagi na, “Anak, nakalap kam?”

“Awan,” tábbig di. ⁶“Isáklad moy i pantiyen ti danág ti kawanan ni abingen, sakay makalap kam,” kagi ni Jesus.

Insáklad di ngani en panti sakay awan di maguyud ten kakpal nen nalap. ⁷Kinagi nen disepulus a mahal ni Jesus kánni Pedro, “En Panginooon iyud!” Dikona masanig iyud ni Simon Pedro ay nagbadu siya (gapu eklas siya) sakay summegbu siya ten dinom. ⁸En kaguman na hidi a disepulus ay ummangay ten dinapan, mágsakay hidi ten abeng sakay totoroy di en panti a todú a nalap. Awan hidi masiyadu a adeyu ten dinapan manga siyam a pulu a metros la. ⁹Káapet di ten dinapan ay naketa hidi haud ti mabaga a genggeng a tehud a ikan a inyapoy, sakay ti sabadit a tinapay. ¹⁰“Magtawid kam háddi ti ikanen a nalap moy,” kagi ni Jesus. ¹¹Kaya summakay ti Simon Pedro ten abeng sakay binerber na ten dinapan en panti a todú a nalap a dáddekál a ikan, datos ay ti limma pulu ay ti tállu. Awan napisad en panti, maski sakonahud ti kakpal en ikan. ¹²“Kamon haád ta magaramusal kitam,” kagi ni Jesus. Essa man ten disepulus hidi ay awan ti nangahas a magtanung dikona ni deya siya, gapu tukoy di a siya en Panginooon. ¹³Ummadeni ti Jesus, inalap na en tinapay sakay inyatád na dikodi, kona bi hud en ginamet na ten ikan.

¹⁴Iyád en katállu a káppeta ni Jesus ten disepulus na hidi sapul ten kákkabiyag na a ruway.

De Jesus ay ti Pedro

¹⁵Káttapos di a kumman, ay tinanung ni Jesus ti Simon Pedro, “Simon, anak ni Juan, mahalák mu beman nan hidi iddi?”

“Opo, Panginooon, tukoy mu a mahal taka,” tábbig na.

Kinagi ni Jesus dikona, “Pakanán mu en bábbadit ku hidi a tupa.”

¹⁶Tinanung siya a ruway ni Jesus, “Simon, anak ni Juan, mahalák mu beman?”

Tummábbig ti Pedro, “Opo, Panginooon, tukoy mu a mahal taka.”

Kinagi ni Jesus, “Alagaan mu en tupa ku hidi.” ¹⁷Katállu a ruway a tanung ni Jesus dikona, “Simon, anak ni Juan, mahalák mu beman?”

Nalungkut ti Pedro gapu pentállu dán siya a tinanung ni Jesus ti: “Mahalák mu beman?”

Sakay tummábbig siya, “Panginooon, tukoy mu atanan a bagay; tukoy mu a mahal taka.”

Kinagi ni Jesus dikona, “Pakanán mu en tupa ku hidi. ¹⁸Pakatandaan mu: dikona anak ka palla, ay siko en mangbadu ti sadili muwen sakay makaangay ka ten gustu mu a angayan. Peru kállakay mu, ay iyolnat mu i lima muwen sakay iba en mangbadu dikomu sakay iyangay di ka ten awan mu gustu.” ¹⁹(Kinagi na iyád tánni ipakapospos na ni konya

a matay ti Pedro tánni maparangalan en Diyos.) Káttapos, ay kinagi ni Jesus dikona, “Arigánnák mu!”

En Disepulus a Mahal ni Jesus

²⁰Lummingat ti Pedro sakay netan na a umunonud en disepulus a mahal ni Jesus, en summandig ten rakaw ni Jesus dikona mangapon hidi sakay nagtanung, “Panginoon, deya en mángtokyon dikomu?”

²¹Dikona ketan siya ni Pedro, ay tinanung na ti Jesus, “Panginoon, ánya bi i mangyariyid dikona?” ²²Tummábbig ti Jesus, “Ni gustuwán ku a mabiyag siya hanggan kássoli ku, ánya nadid dikomu? “Arigánnák mu!” ²³Kummalat ten kákkapatkaka hidi en bareta a awan matay i disepulusid a iyád, maski awan kinagi ni Jesus a awan siya mata-matay nan, “Ni gustuwán ku a mabiyag siya hanggan ten kássoli ku, ánya nadid dikomu?”

²⁴Siya ngani en disepulus a mangpatunay tungkul ti bagayid a hidi iyád; siya bi en nángsulat ti iyád, sakay tukoy mi a tatarudan en págpatunay na.

Katapusan

²⁵Sakay todú pa a ginamet ti Jesus a ni isulat a atanan, ay ti pangileng kuwidi ay awan meubus maski ti buuwiday a mundu en libru hidi a mesulat.